

OLAV

Olav Müller SSSC, s. 4:

Dialog med New Age

Albert Raulin o.p., s. 8:

Et katolsk kongespeil?

Marit Flagestad, s. 10:

Den katolske kirke i norske lærebøker

Paven i Mexico, s. 11:

Pilegrim for evangeliet

Kardinal Arns om gjeldskrisen, s. 12:

Det haster med solidaritet!

St. Ansgar i Kristiansand jubilerer, s. 20:

100 år på 400 sider!

ST. OLAV

På tide med ny omgang?

Vinteren 1970 inviterte Oslo Katolske Bispedømme til dialog om abortproblematikken. "Hensikten var", skriver biskop John W. Gran i boken *Abort og menneskeverd* (St.Olav Forlag 1970) som gjenga erfaringene fra seminaret, "å samle katolikker og ikke-katolikker til en åpen drøftelse av de mange konkrete sider ved et problem, som sosialt er konstant, og som i debatten omkring vår abortlovgivning har fått fornyet aktualitet. Vekten ble lagt på å samle mennesker fra ulike kompetanseområder til en samtale som kunne utdype deltagerens innsikt ut over det spesielle livsfelt hvor de personlig omgås med problemet. *Abortus provocatus* har et medisinsk såvel som politisk aspekt, og er gjenstand for juridisk vurdering og lovgivning. Det møter såvel sosi-alkuratoren som sjelesørgeren i deres gjerning blant menneskene. Det engasjerer sykehuspersonalets yrkesetikk. Det angår, dypt og forpliktende, alle som på politisk og teoretisk basis beskjeftiger seg med oppfatningen av menneskets og samfunnets vesen. Det interesserer ikke minst - ofte skjebnesvangert og konkret - en dessverre ofte underrepresentert part i den offentlige debatt: kvinnene, de frivillige og ufrivillige mødre."

I 1978 fikk vi, etter intens og sprikende debatt, ny abortlov her i landet - "loven om fri abort" som den stort sett og uheldigvis kalles. For, som St.Olav flere ganger har fremholdt: abort - provosert abort - har som etisk anliggende, lite og intet med frihet å gjøre, men med en mer eller mindre håpløs og tvingende nødssituasjon.

Det er fare på ferde når et samfunn - av mangel på forstand og kjærlighet - tvinger ulykkelige gravide til å opp-

søke kloke koner eller volde skade på seg selv, slik vi kjenner det fra vårt eget land i tidligere tider. Her har kirke sitt å sone. Men det er også fare på ferde når abort trivialiseres, og det er det som har skjedd i våre vestlige samfunn de siste årtier.

Det har også skjedd i de land hvor man har hatt lovparagrafer som nettopp var ment å skulle hindre trivialisering av provosert abort - og derved redde liv og menneskeverd. En tysk undersøkelse fra 1988 om svangerskapsavbrudd i internasjonalt perspektiv (Eser/Koch, Baden-Baden 1988), med hovedvekt på europeiske land, viser at uavhengig av om abortlovene hadde strenge eller relativt milde strafferammer, får disse paragrafene i stigende grad sove relativt uforstyrret. Den beskyttelse de var tenkt å gi det spirende menneskeliv, uteblir.

Siden undersøkelsen er tysk, kan det være av interesse å ta for seg utviklingen nettopp i Forbundsrepublikken Tyskland der abort fremdeles omfattes av straffeloven, nærmere bestemt paragraf 218 fra 1974: Man hadde gjort visse uhyrlige erfaringer på medisinsens område i nazitiden. Men selv om loven ikke etter ordlyden gir adgang til selvbestemt abort, så har den i praksis etterhvert langt på vei vist seg å gjøre nettopp det. Og det til tross for at en forfatningsrettslig kjennelse av 1975 understreker barnets rett til liv. Loven opererer nemlig med begrepet "nødssituasjon" - Notlage - og det har vist seg å være et både tøyelig og føyelig begrep! I stigende grad godtas nemlig sosiale nødsindikatorer til tross for at lovens premisser gjaldt indikatorer av medisinsk og kriminell art. Og til katego-

rien "tvingende nødssituasjon" regnes stadig oftere personlige konflikter f. eks. mellom ektefeller/partnere og interessenkonflikter som karrierehensyn og høyst personlig vurdering av levestandard.

Det er lenge siden Nürnbergprosessen. . .

Skjønt er det det? I sitt essay "Vitenskap og menneskeverd" i den glitrende fjorårsboken *Det springende punkt* viser Peter Normann Waage hvordan mangt av det vi dømte og fordømte i Nürnberg, lever i beste velgående i ord og handling i våre vestlige demokratier. Hans sitater fra en del forskningsrapporter og "etiske betenkninger" av nyere dato, er skremmende lesning. Og nylig ble det vist med norske tall at fostervannsdagnostikken langt på vei brukes til å luke bort små menneskeliv med Downs syndrom, mongolisme. Det er heller ikke lenge siden en kvinnelig overlege i sentral posisjon uttalte at den abortpille utlandet nå hadde forsket seg til, burde kalles M-pille, menstruasjonspille: "Med M-pillen slipper kvinnen å be om teknisk bistand når menstruasjonen uteblir."

Den skarptskrivende katolikken G. K. Chesterton noterte en gang i mellomkrigstiden at dersom man bare finner et akseptabelt og passelig hygienisk språklig uttrykk, kan man skjule de mest uhyrlige handlinger. Selv foreslo han "sosial desimering" for det å ta livet av folk som man av en eller annen grunn ønsket å kvitte seg. . .

Vi har tolv års erfaring med "selvbestemt abort" i vårt land. I fjor sprengte aborttallene en ny grense,

for første gang ble det utført mer enn 16.000. Økningen fra året før var 356, totalen ble 16.208. Statistikken viser at aborttallene øker mest i aldersgruppen 20 til 24 år. Med andre ord: blant dem som er blitt voksne i skyggen av loven om selvbestemt abort, og med prevensjonsmidler på reklameplakater, i automater og butikkyller. Tankevekkende?

Noen tegn kan likevel tyde på at ettertanken er på vei inn i abortsaken her hjemme - også utenfor de tradisjonelle kristne motstandskretser. En bok med vare og såre tanker i kjølvannet av en provosert abort kom i fjor høst og vakte oppsikt. Her er vi langt borte fra fosteret som en celleklump. . . *Det er forøvrig også svensk lovgivning pr. i dag: På 60-tallet polemiserste man, ifølge det katolske tidsskriftet *Signum* mot det ufødte barnets rettigheter og fremholdt i ironiske ordelag at "begreppet barn anvænds i fråga om noget som inte är ett barn"; i en offentlig utredning fra 1987 heter en av delbetenkningene nettopp "Skydd för det väntade barnet".*

Nylig tok også NRK Fjernsynet opp det som hittil nærmest har vært tabu: kvinners savn og skyldfølelse etter en abort - sorg over liv som var liv laga, men som likevel måtte vike til fordel for andre hensyn. Et klokt og nennsomt, men samtidig utfordrende program som grep. Og åpnet for fortrent sorg og smerte: AAN - *Alternativ til abort Norge* - som hadde telefonvakt etter programmet, meldte om storm på telefonen! I parentes bemerket: I USA meldte titusenvise av kvinner seg da Pro Vita for noen år siden inviterte til samtalegrupper om ettervirkninger av abort.

Et bemerkelsesverdig stykke erkjennelse i denne sammenheng stod å lese i A-Magasinet, nr. 17. 1989, i et svar fra Berthold Grünfeldt på et leserbrev om depresjon og følelsesmessig kaos etter abort: "For ti år siden, da mange kjempet for selvbestemt abort, var det kanskje nødvendig å bagatellisere virkningene av et svangerskapsavbrudd. Man orket ikke helt å ta inn over seg de følelsesmessige konsekvenser av et abortinngrep, hva det kunne føre med seg av sterke psykiske reaksjoner. For gjorde man det, ble man på en måte handlingslammet. Men nå er vi kanskje kommet så langt at vi kan bli

Pavens anliggende for bønnens apostolat i juli:

For kunstnere og vitenskapsmenn at de må så Evangeliet i enhver kultur

3

mer nyanserte i våre oppfatninger." Grünfeldt var en av deltagerne i den nevnte dialogen om abort og menneskeverd i 1970.

St. Olav har lenge ment at vi er kommet "så langt", og at tiden er moden for "nyanserte oppfatninger". Vi har lenge nok hatt slagord i abortdebatten. Noen av dem hørte vi nå sist i mai under "Verdenskongressen for livet" i Oslo da barometeret på forhånd stod på storm fra aborttilhengernes side, og kampklare politifolk med køller og skjold dannet en tre meter bred buffersone på Universitetsplassen så et folkemøte i kongressens regi kunne gå sin fredelige gang. "Vårt liv, vår kropp, fortsatt sjølbestemt abort," ropte de som var utenfor sperringen.

Motslagord, som enkle angrep med Bibel i hånd på "ulova" av 1978, er til liten nytte i dagens situasjon. Som pater Albert Raulin uttrykte det under det nevnte seminar i 1970: "Jeg anser det som umulig å løse abortproblemene i vår moderne verden ved hjelp av bibelsitater og bibelsk tekstanalyse. Guds ord i Bibelen henvender seg til oss i en bestemt kulturell sammenheng, og selv om vi i disse skrifter finner et aldri sviktende grunnlag for vårt liv og vår tro, må vi være meget varsomme med å bruke Bibelen som argument uten noe mellomledd i en moderne debatt."

Og, som bl.a. den tyske undersøkelsen viste: Restriktive lover hjelper lite der det skorter på vilje til å følge dem.

Vi har vendt oss til ordene aborttilhengere og -motstandere. Det er farlig forenkling språkbruk som sma-

ker av en ublid konfrontasjon vi bør legge bak oss. Motparten i abortstriden er ikke først og fremst loven eller de som er uenige med oss, motparten er *aborttallene*. Det er dem vi som samfunn må gjøre noe med. Vi må - sammen - finne ut hva som får over 16.000 norske tenåringer og voksne kvinner til å se abort som farbar vei ut av det de opplever som et uføre. Hva sier det oss om holdninger og prioriteringer, om viten og bevissthet, om synet på mål og mening i tilværelsen? Og vi må - sammen og på tvers av religiøs overbevisning og livssyn - undersøke hva som skjer med oss som samfunn, hva som skjer med vår kollektive bevissthet og følsomhet, når vi tillater at hvert femte svangerskap ender i abort.

Den katolske Kirkes grunnleggende avvisning av *abortus provocatus* turde være kjent av de fleste interesserte, skrev biskop Gran i det forord fra 1970 som vi siterte innledningsvis. Det var da heller ikke denne kirkelære som stod til debatt under seminaret dengang, men "en åpen drøftelse om abort og menneskeverd". Tiden synes inne til at den katolske kirke her hjemme innbyr til en ny runde med slik åpen dialog. Innbyr til samtale i lys av statistikk og jus, etiske prinsipper og hverdagserfaringer og - ikke minst - medisinsk-teknologisk forskning med den innsikt og de muligheter, men også de fristelser den stiller oss overfor.

Det blir ingen lett dialog: Selverkjennelse er aldri det. Men den er en forutsetning for forandring av sinnelag.

UKJ

Flere katolikker – men ikke flere døpte

Det ble 5.000 flere katolikker i Sverige i 1989, drøye 3.000 av dem var innvandrere, rapporterer *Katolsk Kyrkotidning*, som også melder om vel 1.000 katolske dåpshandlinger i fjoråret. «Men underlig nok døpes det ikke flere i dag enn for 10–15 år siden til tross for at Kirken nesten har fordoblet antallet medlemmer.» I alt er det 140.120 registrerte katolik-

ker i Sverige. Vel halvparten av dem er medlemmer i «de nasjonale gruppene» – det vil si menigheter basert på nasjonal tilhørighet – mens nesten like mange er å finne i de øvrige menighetsfortegnelsene. «Blant de nasjonale gruppene finner man blant annet irakiske, italienske, kaldeiske, koreanske, kroatisk, libanesiske, polske, portugisiske, slovenske, spanske og vietnamske grupper,» melder bladet.

Krever miljøtiltak

Biskopene fra Mallorca, Menorca og Ibiza krever omfattende miljøtiltak: Nybygg av hoteller og anleggsarbeider i de store byene bør innstilles fordi de medfører store ødeleggelser i naturen. «Ødelegger vi naturen, ødelegger vi også menneskene,» heter det i en uttalelse fra biskopene. SØNDAGSBLADET

4 Olav Müller SSCC:

Dialog med New Age

- Den seriøse, ideologiske New Age skal vi våge en dialog med, noterte pater *Olav Müller*, sogneprest i Kristiansund, i sin artikkel i forrige nr. av *St. Olav* hvor han tok for seg de mange tanker og strømninger som flyter sammen i begrepet *New Age*. Denne artikkelen er viet dialogen som vi kristne har all grunn til å "våge". Sentrale New Age-anliggender som "utvikling av en ny bevissthet", "optimisme" og "kritikk av modernismens oppsplittede verdensbilde" speiler tendenser - og mangler - i tiden som representerer en positiv utfordring til kristen tro og praksis, fremholder forfatteren.

Den nye bevissthet og den menneskelige frihet

Det hører med til en av de største tjenester New Age har ytet vår samtid at den legger så stor vekt på utviklingen av en ny bevissthet. Vestens stressede menneske raver omkring i velferdssamfunnet uten mål og mening. Det moderne menneske har mistet kontakten med sitt sanne jeg. Det har tapt sin sjel på umettelig jakt etter tingene og sanserirringen. Vi omfavner tilværelsens skall og forkaster dens kjerne. Jo, vi trenger en ny bevissthet om oss selv og verden rundt oss. Så langt, så vel! Fra kristent hold må vi nå reagere på det deterministiske trekk i New Age's forståelse av bevissthetsutviklingen. Tre ganger i den første del av denne artikkelen har jeg streift inn på den utkobling av menneskelig frihet som har funnet sted i New Age's lære om

bevisstheden: Overgangen fra Fiskens tidsalder til Vannmannens "står skrevet i stjernene"; den skjer som et uavvendelig samspill mellom de kosmiske krefter Yin og Yang; den finner sted som tingenes lovbestemte selvorganisasjon og selvtranscendens. Mennesket har frihet til å gå *med* bevissthetsstrømmen, *ikke imot*. Det kan ikke forandre dens retning. Dette strider mot kristendommen som setter den gudgitte frihet i høysetet. Enkeltindividet bestemmer selv sin livsvei, og de manges frihet velger samfunnsutviklingen i positiv eller negativ retning. Bevissthetsutvikling er aldri irreversibel. New Age-rens naive tro på den uavvendelige marsj inn i gullalderen kan gjøre bevegelsen til ett fristende bytte for demagogen. En av bevegelsens tilhengere er seg denne fare bevisst - Martin Berman sier i et intervju:

"Det finnes der (innen New Age) en stor mengde svart magi skjult i hvite klær. Uten tvil representerer alle disse guruer hver sin trend. Men dels blander også meget dunkle sider ved den menneskelige natur seg inn i bevegelsen. Ut fra denne kjensgjerning ser jeg i den holistiske visjon to muligheter: Det ligger i sakens natur at hele holismen kan føre oss tilbake til Auschwitz. Etter min mening hadde Hitler dette syn på den holistiske visjon. For hele nazibanden var beskjeftiget med astrologi, den hellige Gral og andre okkulte ting".

Det er i disse dager nærliggende å minne om en annen fremtidstro som demagogene huket seg fast i, og som ledet ut i historiens verste masse mord. Jeg tenker på den dialektiske materialisme, med sin lære om den lovmessige, uavvendelige oppadstigende utvikling i natur og samfunn. Drømmen om det klasjeløse samfunn, hvor alle fikk sin rett, ga trøst til den lille mann, som ble tråkket under fot. Men drømmen om den uavvendelige marsj inn i paradiset på jord ble okkupert av psykopater og forvandlet til et mareritt.

Apokalypse og fremtidstro

New Age skal ha ros for sin optimisme. Vi lever i den postmoderne tid. Den naive fremtidstro i tidligere århundrer - den moderne tid - har spilt fallitt. Selv de mest materialistiske innstilte mennesker tviler nå på at naturvitenskap og teknologi kan skape et paradiset på jord. Modernismens optimisme - bygget på naturvitenskapens visjoner - er blitt avløst av postmodernismens pessi-

Prestevigsel i Vietnam

I det vietnamesiske bispedømmet Nha Trang ble det nylig vigslt to sekularprester og en ordensprest. Det er de første prestevigslere i landet på femten år. Siden 1975 kan prester kun vigslas med de vietnamesiske myndighetenes samtykke.

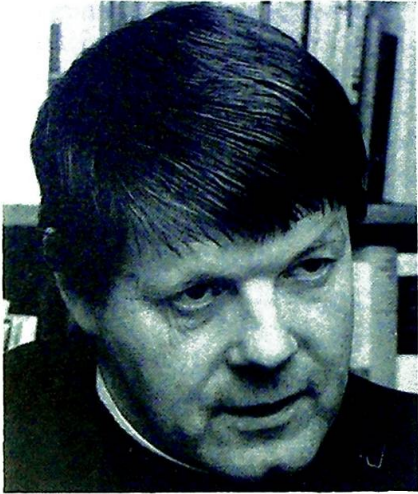
SØNDAGSBLADET

Sekularisering: Språklig forarming!

«Jeg har lest mye i Bibelen, og gjør det fortsatt, selv om jeg ikke tror på Gud,» sier forlagsdirektør Andreas Skartveit til Stavanger Aftenblad. «Det er fullt mulig å la være å tro uten samtidig å ta avstand fra kristendommen. Bibelen, særlig den gamle nynorsk-oversettelsen, har hatt stor betydning for min språklige utvikling. Min personlige oppfatning er at sekularisering – verdsliggjøring – også betyr språklig forarming.»

Grønn pave

Paven har sluttet seg til kampen for en grønnere verden, melder Catholic Herald. Han har sagt ja til «World Wide Fund for Nature» om å samarbeide for å redde jorden fra ødeleggelse. Etter en privataudiens nylig hos pave Johannes Paul II sa prins Philip, som leder World Wide Fund, at «fra nå av vil WWF og den katolske kirke sammen stå vakt om naturen». Prinsen sa også at han har oppfordret paven til å gjøre kirkelige landområder til beskyttede områder. CATHOLIC HERALD

Pater Olav Müller SSSC.

misme. Baksiden av den naturvitenskapelige medalje griner oss i møte. Apokalyptiske visjoner har avløst de rosenrøde fremtidsvyer. Etter atombombens inntog på slagmarken og ulykken i Tsjernobyl - og konfrontert med trusselen om en verdensomspennende økokatastrofe - blir den moderne tid med sin fremskrittsoptimisme av mange postmoderne mennesker utsatt for bitende kritikk. Den blir brennmerket som patologisk med all sin «vitenskapelige overtro». Apati og håpløshet sprer seg. Angst for fremtiden rir Vestens mennesker som en mare. Vår postmoderne tid er preget av håpløs undergangsstemning.

Nå forholder det seg jo slik at pessimisme aldri har bragt menneskeheten fremover. Uten tro på fremtiden går vi til grunne. Det er en av fortjenestene til New Age at den har gitt tusener av mennesker håp om en ny og bedre tidsalder. Nettopp heri ligger for mange det attraktive i bevegelsen. Den ildner håpet, inngir trygghet, gir livet

mening, sporer til innsats.

Også på dette punkt må vi helle malurt i begeret. New Age's fremtidsstro impliserer en detronisering av den analytiske fornuft. Bevegelsen søker å løse samtidens problematikk ved en flukt inn i det irrasjonelle: Astrologi, esoterikk, en diffus ny bevissthet, kosmiske svingninger, verdensånden skal løse oss fra samtidens dilemma og føre oss inn i en lys og uproblematisk fremtid. Den målrettede, analytiske, lineare fornuft har ingen del i denne uavvendelige prosess.

Til det er å si at gammel og ny overtro ikke kan løse vår tids krise. Vi står her overfor en naivitet som kan lede oss inn i det motsatte av det bevegelsen intenderer. Redningen får vel heller komme fra en fornuft hvor det analytiske og intuitive får gå hånd i hånd. Vi kan ikke arbeide for fred og samarbeid mellom nasjonene, en rettfærdigere fordeling av verdens goder og en renset natur uten analytisk forskning og klar logikk, uten en målrettet rasjonalitet. På den annen side: Hvis den analytiske fornuft blir enerådende, vil vi vende tilbake til fortidens feil, i beste fall skape effektive - men kolde samfunnsstrukturer. Den analytiske fornuft må besjeles - eventuelt korrigeres - av den fornemmende, intuitive fornuft - og omvendt. Begreper som natur, kropp, fantasi, følelse, kjærlighet, liv, estetikk, transcendens, utopi, tro - som så visst ikke kan analyseres under naturvitenskapsmannens mikroskop - skal ikke undertrykkes, men evalueres og få sin plass som fullverdige samarbeidspartnere med den nøkterne

analytiske fornuft.

Skjer det, vil vi legge den moderne tid med sin kjølige viten bak oss og gå inn i en varmere, mer menneskevennlig tidsalder. Drømmen om en slik gullalder kan på kristent hold ikke løsrives fra den bibelske lære om Guds rike. Gud har fra de tidligere tider gitt oss løfte om et rike, som i sin fullendelse langt overskrider drømmen om Vannmannens tidsalder. Dette riket kom til oss i Jesus Kristus. Han er ingen universal bevissthet, ingen kosmisk ånd. Han er den personlige Gud som «ble menneske av kjøtt og blod og oppslo sin bolig blant oss». Det riket han grunnla, har transcendent verdier. Gud selv - som den totalt annerledes - inkarnerer seg i materien, den menneskelige natur, evolusjonen, den menneskelige historie. Guds rike har altså også en jordisk, dennesidig fase. Det vokser som et sennepskorn midt iblant oss. Samtidig peker Guds rike ut over alle historiske tidsaldre: Det skal - individuelt og sosialt - fullendes når tiden tar slutt og evigheten begynner. Da skal menneskeheten få se Gud som han er. Selv blir han alt i alle.

Nå ønsker selvfølgelig Kristus at hans rike får vekst og fremgang allerede i historisk tid. Selv gir han lys og kraft så det kan skje. Men denne transcendent inngripen i verdens og menneskehetens historie skjer ikke som en uavvendelig evolusjon. Rikets vekst er betinget av menneskets samtykke - dets frihet. Det er altså to personlige poler knyttet til rikets fremgang: Gud og mennesket. Kun ved et dialektisk samspill mellom disse poler kan

Navneskifte

Misjon bak jernteppet heter siden 1. juni Norsk Misjon i Øst, med undertittel: tidligere Misjon bak jernteppet. — Vi tar konsekvensen av den endrede situasjon. Det nye navnet signaliserer at vi fortsatt vil ha oppmerksomheten rettet østover, sier generalsekretær John Victor Selle til

avisen Vårt Land.

Han sier også at Norsk Misjon i Øst «med større styrke enn før kommer til å rette oppmerksomheten mot andre deler av verden der ortodokse kommunister fremdeles forfølger de kristne.» Organisasjonen har hatt en gaveøkning på 30 prosent det siste året.

Nøler med tilbakeføring

Etter mer enn 40 år som undergrunnskirke, har den unierte kirke i Romania nå fått full juridisk anerkjennelse av Den nasjonale redningsfront. Men til tross for et dekret av 24. april som sier at alle konfiskerte eiendommer nå skal tilbakeføres til de unierte, later det likevel til at

6

Gudsrikets jordiske gullalder bryte frem. Det har ikke skjedd hittil, og vi vet ikke om det noen gang vil skje. Likevel er det så langt fra utopisk å håpe at syndens destruktive virkekraft blir redusert, så Guds skapende rolle i rikets vekst får dominere. Da kan - analogt med drømmen om Vannmannens tidsalder - en fredeligere, mer harmonisk og menneskevennlig tid bryte frem.

Forskjellen mellom New Age's fremtidsoptimisme og det kristne håp skulle nå være iøynefallede: For New Age går det ingen vei tilbake til tidligere misère, kun én vei fremover og inn i den nye tidsalder, hvor den ulykksalig splittede bevissthet blir frelst ved forståelsen av alle tings enhet og helhet.

Det kristne håp er rettet mot Gudsrikets seierrike vekst på jord og dets fullendelse i evigheten. Men dette håpet bærer alltid i seg en "torn i kjødet" - i hvert fall hva rikets jordiske suksess angår. Det kan gå stikk motsatt vei. Det avhenger av menneskets frie valg.

Splittelse og helhet

På kristent hold må vi langt på vei godta New Age's kritikk av modernismens splittede verdensbillede. Vi har aldri bevisst leflet med Descartes ekstreme dualisme mellom ånd og materie, sjel og legeme. Vi inner ser videre faren ved hans utsagn om at dyr er kompliserte maskiner uten sjel. Vi er på linje med New Age når den forkaster Deismens bilde av Gud som den store ingeniør - som først konstruerer "verdensmaskinen", puffer den i gang, for så å trekke seg tilbake til sitt himmelske Soria Moria sott. Og likevel - kan

det ikke være på sin plass med litt samvittighetsransakelse hos de kristne nettopp hva dette siste punkt angår? Har ikke mange av oss en tendens til å overaksentuere Guds transcendens, hans totale annerledeshet, på bekostning av hans immanens, hans nærvær i skaperverket. Når hørte vi sist en preken om naturen som transparent mot Gud? Når mediterte vi sist over havets mektige bølger som en åpenbaring av Guds allmakt? Var det kun som barn vi ble stående foran blomstens ynde og fargeprakt og ante noe om Guds skjønnhet? Var det i går eller for ti år siden vi stirret opp mot stjernene og fikk from gåsehud ved tanken på Guds storhet? Vi har glemt å lese om Gud i naturen. Her kan vi la oss inspirere av New Age. Kanskje har dens tilhengere i sin tur hentet impulser fra Salmenes bok og fra Ham som talte så vakkert om markens liljer, sivet som vaier i vinden, åkeren som gir hundre fold, himmelens fugler som bygger sine reder.

Vi er enig med New Age når den hevder at modernismens ekstreme skille mellom mennesket som subjekt og naturen som objekt, bærer mye av ansvaret for den hensynsløse teknologiske og industrielle utbygging og forsøpling av naturen. Trolig er det også her vi finner årsaken til at mennesket selv er blitt et objekt i stedet for et medmenneske, skapt i Guds bilde. Denne objektivering av mennesket - sammen med synet på alle levende organismer som sinnrike maskiner - gir lett grønt lys for abort, eksperimenter med embryoer og - på lavere plan - med levende dyr. Jo, vi kan si oss

enige med New Age i dens kritikk av modernismens oppstykkete, splittede verdensbillede. Men - som tidligere nevnt - vi tror ikke New Age tjener den gode sak ved å utviske all ulikhet mellom de forskjellige værensplan - så hele tilværelsen blir forstått som en ensartet strøm av kosmisk energi. Særlig uheldig er det når bevegelsen sletter ut all forskjell mellom Gud og hans skaperverk.

landets ortodokse kirke fremdeles er alt annet enn villig til å begynne tilbakeføringen.

Den unierte kirke har samme liturgi som den ortodokse, men anerkjenner paven som overhyrde. I flere byer har de unierte feiret messe på gaten.

CATHOLIC HERALD

Bygg Betlehem på Bygdøy!

Indremisjonsorganet For fattig og rik ønsker å «mobilisere Indremisjonsfolket til å få gjenreist et gammelt bedehus på Folkemuseet på Bygdøy. Tomta er klar, og huset ligger i en stabel i et skur. Folkemuseet er svært glad for initiativet

og har lagt forholdene til rette for en samarbeidsavtale som undertegnes i disse dager.» meldte avisen for en tid siden og inviterte samtidig indremisjonsvenner til dugnad og støtte for å få reist huset.

7

To gudsbilleder: transcendent - panteistisk

Dermed nærmer vi oss den største forskjellen mellom New Age og kristendommen. En av de største fortjenester forfatteren av skapelsesberetningen har ytet oss, er avmytologisering av universet. I sin konstruksjon er ikke fortellingen enestående. Han har hentet stoff fra babylonske, egyptiske, kanaanittiske kilder. Hans bragd ligger i at han lar skapning få være skapning og Gud få være Gud. I den gammeltestamentlige skapelsesberetning flyter ikke verden ut av et guddommelig urkaos som hos nabofolkene. Alle ting er skapt av den ene, allmektige, transcendent Gud. Vel er Gud til stede i sitt skaperverk, og det gjenspeiler hans storhet. Men skapelsen som sådan, er ikke guddommelig. Denne teologi har både kristendom og islam arvet fra jødedommen.

New Age reverserer utviklingen ved å vende tilbake til den gamle panteisme, hvor Gud er alt og alt er Gud. I mitt møte med representanter for nyreligiøsitet har jeg alltid vært forbauset over hvor vanskelig det er å gjøre dem klar over forskjellen mellom vår transcendent gudstro og deres panteisme: Når Gud skaper, frembringer han tingene av intet. Gud flyter ikke inn i tingene som havet strømmer inn i fjord-armene. Han former heller ikke tingene av et urstoff slik keramikeren former sine gjenstander av leire. Nei, Gud frembringer tingene av intet. Vel er Gud i tingene for å holde dem i eksistens, for å opprettholde dem, men han er ikke tingene. Også preposisjonen "i" forvirrer mange. Det kan ikke overfor New

Agere gjentas for ofte at Gud, som den totalt annerledes, vel er i kosmos, men er ikke identisk med det. Slik er Gud også nærværende i vår åndelige sjel, men han er ikke vår åndelige sjel, og blir det ifølge sin transcendent natur heller aldri.

Vi kan nærme oss det samme tema fra en psykologisk vinkling. Det blir i moderne ekteskapsrådgivning pekt på hvor viktig det er at ektefeller lar sin partner få være den han/hun er (Dette gjelder også for forholdet foreldre - barn og i alt vennskap.) Kjærlighet vil forening, ikke sammensmelting. Kjærligheten er den eneste makt i universet som streber etter enhet uten å ville utviske forskjeller. Psykopaten ønsker også enhet med sitt "offer", men kun på den betingelse at den andre utraderer sin personlighet. Dette er ikke kjærlighet, men tyranni. Kjærlighetens lov om enhet og forskjell har sitt opphav i den tree-nige Gud. Faderen og Sønnen elsker hverandre i Den Hellige Ånd uten ringeste ønske om å utradere forskjellen som ligger i det å være Sønnen og det å være Faderen. Kjærlighetens mulighet ligger nettopp i denne forskjellen. Dette himmelske kjærlighetsdrama gjenspeiler seg analogt i Guds skapelse av verden. Det er av kjærlighet han roper den i eksistens. Gud elsker den verden han har skapt. Nettopp derfor lar han den få være forskjellig fra seg selv. Gud forener seg i kjærlighet med verden. Samtidig lar han den få lov til å være det den er - skapt, avhengig, ikke-guddommelig, altså forskjellig fra ham selv.

Det er vesentlig forskjell mellom dette kristne gudsbegrep og det vi

finner i New Age-bevegelsen. Her er Gud identisk med verden. Alle ting består dypest sett av energi. Denne energien får også betegnelsen ånd eller bevissthet. Bevisstheten når sitt høyeste nivå i den kosmiske ånd, som er den altomfattende, alt gjennomtrengende upersonlige gud. Den kosmiske ånd manifesterer seg i den menneskelige ånd. Mennesket er derfor selv guddommelig. Ved forskjellige mentale teknikker kan mennesket oppdage det guddommelige i seg selv. Jeg tviler på at en slik gudsforestilling kan tilfredsstille menneskets urlengsel etter den absolutte sannhet, skjønnhet og - fremfor alt - den absolutte kjærlighet.

Vi må likevel ha lov til å tro at den søkende New Ager, som jager etter sannhet og åpner seg for det guddommelige, favner videre og mottar større gaver fra "oven" enn den innsnevrede - i universet innesperrede og innkrøkte - gud noensinne kan gi ham eller henne.

New Age er en utfordring til de kristne om å sette seg inn i de saker bevegelsen brenner for, og føre et liv som reflekterer en transcendent Gud hvis kjærlighet går over all forstand.

Etterord

En New Age-artikkel burde også ta for seg fenomener som astrologi, sjelevandring, spiritisme. Det ville føre for langt i denne omgang og får bero til en annen gang. Her og nå var det maktpåliggende for meg å skildre bevegelsens ideologi for slik å åpne for en dialog. ●

Ingen nye diakoner før ...

Biskop Raymond Hunthausen av Seattle har besluttet at han ikke vil vigse noen flere menn til fast diakonat så lenge Kirken ikke foretar en grunnleggende endring i sitt syn på kvinnens stilling i Kirken. Bakgrunnen for beslutningen er de vitnes-

byrd han har hørt fra kvinner under høringer i forbindelse med de amerikanske biskopers utkast til hyrdebrev om kvinner. Med sin vigselstreik ønsker han å vise hvor alvorlig han ser på kvinnespørsmålet i Kirken, sier biskop Hunthausen.

HERDER KORRESPONDENZ

Keston College innskrenker

Keston College, i Kent i England, har i de siste 15 år vært den beste kilde for kirkelige opplysninger fra Øst-Europa. Nå må imidlertid Keston innskrenke sin virksomhet og i første rekke konsentrere seg om Sovjetunionen. En vanskelig økonomisk situasjon er årsak til reduksjonen av medarbeidere og stoffområder.

Catholic Herald

8 Albert Raulin o.p.:

Et katolsk kongespeil?

Middelalderverket Konungs skuggsjá - eller Kongespeilet på dagens norsk - formidler i dialog form europeiske kulturidealer omplantet til norsk jord. En konges hovedrettigheter og plikter er et hovedemne i boken.

Det er god grunn til å tro at Belgias kong Baudouin nylig - i forbindelse med vedtagelsen av landets nye abortlov - "holdt et kongespeil for sine øyne som vi har all grunn til å se nærmere på," skriver pater Albert Raulin blant annet i denne artikkelen.

De fleste avislesere vil ha lagt merke til at kong Baudouin av Belgia holdt opp med å være konge for sitt folk i noen få døgn simpelthen for å la være å undertegne en abortlov som hans samvittighet misbilliget, samtidig som det belgiske parlament ble respektert i sin vilje til å utstede denne lov og sette den ut i livet.

Det faller ikke i vår lodd å tolke den belgiske grunnlovs paragrafer og avgjøre om dens ordlyd ikke ble tøyet lenger enn rimelig. Det faller heller ikke i vår lodd å avgjøre om kongen handlet riktig eller galt.

Men det ser ut til at Baudouin har holdt et "kongespeil" for sine øyne som vi har all grunn til å se nærmere på, fordi noen av oss nå en gang har samme tro som kong Baudouin. Og vi har kanskje noe å lære - om ikke av hans handlemåte, vi er jo ikke statsoverhoder - så i hvert fall av hans ledende (katolske) prinsipper.

I de fleste land blir lovene undertegnet av statsoverhodet (Sverige er en unntagelse), og det er nødvendig

hvis loven skal tre i kraft. Når det dreier seg om en konstitusjonell monark - som selvsagt har rett til å mene hva han/hun vil - betyr denne underskrift overhodet ikke at monarken er enig i loven, men bare at de konstitusjonelle regler er blitt respektert. Det er en selvfølgelig plikt for monarken å sette sitt navn under den vedtatte lov, uansett hva han måtte mene om den. Det betyr at monarkens underskrift ikke kan gi noen den minste anledning til å påstå at monarken solidariserer seg med lovens bestemmelser. Det har Baudouin selvsagt visst like godt som enhver av oss. Han kunne trygt sette sitt navn under abortloven uten å si seg det minste enig i den. Det fortalte hans kongespeil ham!

Hans informasjoner fortalte ham videre at mange etisk høytstående mennesker i hans pluralistiske samfunn i dag mener at det er ikke bare etisk forsvarlig, men ønskelig å tillate abort under visse omstendigheter, eller rettere sagt å "av-kriminalisere" abort. Kongespeilet fortalte Baudouin at han måtte avholde seg

fra å dømme sine landsmenn. Og hvis et klart flertall i folket inntok en slik holdning, måtte de, ifølge demokratiske prinsipper, få den lov som de billiget. Kongen hadde ingen myndighet til å forby dem å handle i pakt med sine etiske vurderinger.

Alt lå tilsynelatende til rette for at kong Baudouin trygt kunne undertegne en lov som var blitt til på konstitusjonelt riktig grunnlag, og hvis innhold på en måte ikke angikk ham. Likevel fortalte "speilet" kongen at han ikke kunne sette sitt navn under denne spesielle lov, på samme tid som han ikke hadde grunnlag for å forhindre at det belgiske folk fikk nettopp denne lov. Hvordan var dette mulig?

Menneskenes rett over andre menneskers liv er begrenset av Guds egen lov. Det uskyldige liv har krav på total beskyttelse. Derfor kan all verdens parlamenter og demokratiske instanser ikke utstede lover som fjerner denne beskyttelse. Det var selve gjenstanden for den belgiske abortlov som var uan-

Kong Baudouin av Belgia.

Katolsk sosiallære som hjelpemiddel
Sosiologen og teologen Manfred Spieker anbefaler de kristne i DDR å ta den katolske sosiallære til hjelp ved oppbyggingen av det nye samfunn. Denne læren anerkjenner mennesket som utgangspunkt og hensikt for all statlig handling. Samtidig krever den både strukturendringer og holdningsendringer hos den enkelte når det gjelder å løse samfunnsmessige problemer.

Spieker anbefaler de kristne å «arbeide intenst med i den fornyelsesprosessen som nå foregår» i det øst-tyske samfunn. Og som er svært så påkrevet etter 40 år med vanstyre og en ideologi som, «fascinerende elementer til tross», «degraderte staten til et utøvende organ for en kommunistisk herskerpolitikk som omformet samfunnet til en treg og trist koloss og tok kvelertak på økonomien». KNA

Kirken presser Thatcher

Den britiske regjeringen er under økende press for å innta en mer aktiv rolle i forhandlingene for å få Terry Waite og andre vestlige gisler i Libanon løslatt. Erkebiskop Robert Runcie i Den anglikanske kirke har nå bedt regjeringen om å ta opp samtaler med Iran direkte om gislene.

På regjeringshold heter det at man ennå nøler med å innlede direkte forhandlinger fordi slike samtaler lett kan føre til hardere fronter enn til løsninger. NØP

tagelig for kongen. Det belgiske parlament hadde ingen myndighet til å herske over det ufødte liv. Her dreier det seg om den såkalte «naturlov», som i virkeligheten er en guddommelig lov. Kongen kunne ikke sette sitt navn under denne lov simpelthen fordi den handlet om rettigheter som mennesker ikke under noen omstendighet er i besittelse av. Kongen måtte adlyde Gud mer enn mennesker, uansett konsekvensene for ham selv.

Han kunne ikke - og ville heller ikke - tvinge sitt folk til å dele hans syn. Men det behøver ikke å bety at han var usikker i sin vurdering. Hans samvittighet var ikke tvilrødig, men sikker. Derfor måtte han gjøre krav på at hans samvittighet ble respektert, for den var krenket dersom han ble tvunget til å underskrive. Kongen kan umulig være det eneste menneske i et land som ikke har krav på å få sin samvittighet respektert. Og det forsto de fleste. Derfor gikk det som det gikk, til tross for at noen røster hevet seg for å kreve kongens abdikasjon.

Det viktigste å få presisert for «St. Olav»s leserkrets er imidlertid ikke at enhver må følge sin samvittighet - det er en banalitet - eller at medmenneskets samvittighet skal respekteres. Det viktigste er å nå frem til forståelsen av at der finnes områder hvor intet parlament, ingen demokratisk instans, ingen folkets vilje kan treffe avgjørelser, fordi vi skal adlyde Gud mer enn mennesker. At vi eventuelt tilhører det mindretall som innser dette, behøver ikke å gjøre oss usikre i vår vurdering. Det kan føre til at vi aksep-

terer å måtte leve i et samfunn som krenker slike elementære prinsipper. Det krenker ikke vår samvittighet, for vi plikter å respektere andres meninger, selv om vi er sikre på vår egen. Men selv kan vi ikke dele ansvaret for en krenkelse av Guds lov. Der ligger vårt ansvar.

Alt tyder på at kong Baudouin har

brukt sitt katolske kongespeil så godt han har kunnet. Derfor er det for lite å si at vi respekterer hans holdning: Den provoserer oss til å vurdere vår egen innstilling og vår egen praksis i lyset av det katolske speil som vi alle sammen må være i besittelse av, konger eller ikke.

Tysk kunst- og kulturpris til polsk forfatter

Den polske forfatter Andrzej Szczypiorski er tildelt De tyske katolikkers kunst- og kulturpris 1990, melder Pressedienst der deutschen Bischofskonferenz. Prisen, som er på 50.000 DM, ble overlevert under den 90. Katholikentag som fant sted i Berlin i slutten av mai.

Szczypiorsky er født i 1924 og satt i konsentrasjonsleiren Sachsenhausen fra 1944 til krigsslutt for sin deltagelse i Warszawa-oppstanden; som forkjemper for den intellektuelle opposisjon ble han internert fra 1981 til 1982. Han regnes som en av de ledende forfattere i det nye Polen. I begrunnelsen for tildelingen heter det bl.a. at «hans bøker er rike på skikkelser, differensiert i sin skildring av de mange subtile variasjoner over menneskets storhet og fall. De utstråler klarhet og forsoning. Av slikt kan det vokse frem forsoning mellom folkene, mellom polakker, tyskere og jøder».

Szczypiorsky er blant underskriverne av erklæringen «For frihet, rettferd og fred i Europa» som tyske og polske katolikker - blant dem statsminister Mazowiecki - offentliggjorde i forbindelse med 50-årsdagen for utbruddet av Den 2. verdenskrig.

Svært alvorlig - svært sørgelig

«Man må ha lov til å håpe at det som skjer i Øst-Europa vil bli til stor inspirasjon for vårt demokrati,» sa Ebbe Klovedal Reich i en samtale med Arbeiderbladet nylig. Denne kjente danske forfatteren (blant annet er hans historiske romaner solgt i store opplag) hevdet at «det er vi som har noe å hente hos de østlige demokrater, og ikke omvendt, som de fleste her i Vesten synes å tro. For hos oss er det bare dansen om gullkalven - eller kjopekraften det hele dreier seg om.

Vi burde da ha mer å by østeuropeerne enn penger? sier Klovedal, som hevder at det er noe svært sørgelig og svært alvorlig som er i ferd med å skje i vårt lille hjørne av en verden i rask endring.

Men han ser tross alt et lite lys i enden av tunnelen: «Jeg håper og tror at de spirende demokratier i Øst-Europa vil få betydning nok i vest. Menneskene i øst er ennå ikke desillusjonert, de skal først nå til å lære om demokratiets muligheter. De er demokrati-entusiastiske og derfor den mest spennende kraft i dagens Europa. De ønsker ingen rendyrket kapitalisme, det viser meningsmålingene.»

Olavs-relikvien i Oslo

– Hvis du spør en norsk katolikk i dag om hva relikvier betyr for hans eller hennes tro, går jeg ut fra at de fleste vil svare «lite» eller «ingenting». Det er dere lutheranere som er opptatt av slike spørsmål, sier dominikanerpater Arne Fjeld til Aftenposten i forbindelse med en artikkel om Hellig Olavs-relikvien i St. Olav domkirke i Oslo.

Og på spørsmål fra avisen hvorfor man da «har relikvier i katolske kirker?», svarer pateren at «de skal minne oss om

fellesskapet mellom levende og døde kristne. Kirken er Kristi legeme. Oldkirken feiret messe på martyrenes graver for å gi uttrykk for at de som allerede er i himmelen, likevel tar del i vårt strev. Da blir relikviet et minne, et pant på at de hellige fortsatt er virksomme i kirken». Om relikviene «har en spesiell kraft?» vil avisen vite. «Enhver som er døpt, er like hellig som de materielle rester av en helgen. Det er Gud som gir kraft,» svarer pater Fjeld.

«Prosjekt gudstjenestefornyelse»

Det er et spennende tiltak som nå finner sted i Bymisjonscenteret i Oslo: I samarbeid med Kirkerådet er Sindre Eide ansatt for å arbeide med utforming av gudstjenesten på en «livsnærgående» måte. Vi siterer fra hans egen prosjektbeskrivelse:

«Vi tenker oss Kirkens Bymisjon som 'motor' bak samlinger hvor folk kommer sammen fra alle byens menigheter – og

10 Marit Flagstad: Den katolske kirke i norske lærebøker

Lærebøkene er et nødvendig og viktig undervisningsmiddel i skolen. Dette er på nytt fastslått etter en forsøksperiode da man forsøkte å redusere deres bruk og betydning. Uten lærebøker er det vanskelig å gi kunnskapsformidlingen struktur og fasthet.

Lærebøkens innhold bestemmer i stor utstrekning hva de unge kommer til å tro og mene, ikke minst i barneskolen, hvor motforestillinger fra elevenes side nesten ikke kommer på tale. Det er følgelig av avgjørende betydning at opplysningene i disse bøkene er korrekte.

Når det gjelder kunnskaper om den katolske kirke, har de norske skolebøkene langt fra holdt mål. Dette ble påvist ved konkrete eksempler i 1950 i boken «Den katolske kirke i norske skolebøker», redigert av Daniel Haakonsen. Det var dengang fortrinnsvis historiebøkene som ble undersøkt, men noen eksempler ble også tatt fra bøkene i kristendom.

I vår økumeniske tid skulle man tro at norske myndigheter og forlag var interessert i å gi den katolske kirke en korrekt behandling i de bøker som bestemmer neste generasjons oppfatning. Det ville være en enkel sak om man lot en katolsk teolog korrigerer lærestoffet på dette felt før bøkene ble trykt. Mønsterplanen av 1987 sier at det skal gis saklig informasjon om andre kirkesamfunn. Beklageligvis er det ikke slik i praksis. Når man henvender seg til Grunnskolerådet og påpeker ved konkrete eksempler at fremstillingen i godkjente lærebøker er mangelfull og på enkelte steder direkte feilaktig, får man til

svar at bøkene etter deres vurdering får en fullt ut forsvarlig teologisk behandling! (Brev fra Grunnskolerådet av 19.2.1990, undertegnet av Thorleif Storaas). Hvis man skal forhindre at norske barn fortsatt skal gis et feilaktig inntrykk av den katolske kirke, er det derfor nødvendig å arbeide videre med kritikk av lærebøkene fra katolsk hold.

Ida Frøydis Aglen har gått inn for denne oppgaven. Høsten 1989 tok hun kristendomskunnskap grunnfag, og levert i den forbindelse en oppgavebesvarelse om den katolske kirke i norske lærebøker. Besvarelsen er på over 50 maskinskrevne sider. Undersøkelsen er begrenset til å omfatte lærebøker og lærerveiledninger som er godkjent til bruk i kristendomsfaget i grunnskolen. Den behandler de nyeste lærebøkene fra Gyldendal, Aschehoug og Cappelen, de bøkene som er i bruk nå.

Stoffet som blir presentert om den katolske kirke idag, er av Aglen systematisert i emneområder. Åtte sentrale emner tas opp, blant andre pavens stilling og helgeners og Marias plass. Det fins et eget kapittel om kirken på reformasjonstiden. Både når det gjelder emnevalg og presentasjon drar Aglen fordel av sin lange erfaring som pedagog.

Vurderingene er saklige. Det blir pekt på mangler og overfladiskhet, noen ganger på direkte feil. Alle bøkene gir en relativt utførlig skildring av kirken på Luthers tid, men svært liten kunnskap om den utvikling som er skjedd siden. Den negative fremstilling av reformasjonstidens kirke kommer derfor til å prege de unges syn på kirken idag.

Dette karakteriserer Aglen som den største mangel ved de lærebøker hun har undersøkt.

Ida Frøydis Aglen fortjener honnør for sitt initiativ og for sin grundige og saklige undersøkelse, som hun har stilt til disposisjon vederlagsfritt. Den er blitt kopiert i 300 eksemplarer, og kan kjøpes i St.Olav Bokhandel.

Ida Frøydis Aglen:

Den katolske kirke i norske lærebøker. 1989

Har vi misbrukt vår frihet?

«I etterkrigstidens kamp for et bedre Norge, den prisverdige kampen for å bedre de materielle levekårene, glemte en den åndelige dimensjonen, glemte de etiske prinsipper.» Det er forfatteren Ebba Haslund som «tenker høyt» – i en samtale med Programbladet:

«Kirken betød mye i krigsårene. Mennesker fant trøst i skolepuggede salmevers der de satt på sine eneceller. Vi manglet mye, men jeg er sikker på at de aller, aller fleste opplevde livet som langt mer meningsfylt enn mange gjør i dag.

Jeg tenker en del på hva vi bruker friheten til. For er det blitt en frihet til å svijsje mellom flimrende bilder på fjorten kanaler, en frihet til hemningsløs utførelse på andres bekostning?

Det er trøstefullt å oppleve at frihetstrangen overlever, at den veltet frem så snart det ble en bresje i muren. Det som skjer i Øst-Europa, skyldes selvsagt også de materielle vanskelighetene. Og kaster de øst-europeiske landene seg på vårt vestlige og ødeleggende forbruksmonster, er det grunn til bekymring. For vi har misbrukt vår frihet!»

fra gaten! – til glad og stolt lovsang, eller til noe mer stillferdig og meditativt (for eksempel etter Taizé-tradisjonen.)

Vi må arbeide for et gudstjenesteliv som er på bølgelengde med åndelige og mellommenneskelige behov på 90-tallet,» sier Sindre Eide. «Det betyr at vi må bruke tid og ressurser på å lære disse behovene å kjenne».

Fra «Bymisjonæren»

«Jeg er ikke religiøs, men jeg liker denne katolske skikken!»

«Jeg tror man må bli middelaldrende for å kunne bekjenne at en som mann også er liten, trenger å be om tilgivelse. – Det har tatt år å skrive en slik tekst.»

Det er den svenske visesangeren Bjørn Afzelius (født 1947) som sier dette til Arbeideravisa. Uttalelsen gjelder sangen «Två ljus» (på hans siste plate «Tusen

Bitar»): «Nu måste jag in i det mörka, nu måste jag ner i min brunn»...

Blant unge mennesker er Afzelius kanskje best kjent som «Skandinavias frontrocker». Denne middelaldrende rockeren erkjenner forøvrig at han går i kirker og tenner sine lys: «Når jeg ber for mine barn, eller en venn som er alvorlig syk. Jeg er ikke religiøs, men jeg liker denne katolske skikken.»

Paven i Mexico: Pilegrim for evangeliet

11

Ved avslutningen på sitt besøk i Mexico i mai oppfordret pave Johannes Paul II til samarbeid og solidaritet mellom landene i Latin-Amerika. Bare på den måten kan man finne en løsning på de store problemene - gjeldskrisen, fattigdom, uvitenhet, utbytting og sosiale og økonomiske konflikter - som disse landene sliter med, understreket paven i sin tale i Mexico City, melder Katholische Nachrichten Agentur (KNA).

Tidligere under besøket - det andre i rekken - fremholdt paven, under et møte med intellektuelle, at egoistisk isolasjon, korrupsjon og bedrag må overvinnes gjennom ansvarlig oppførsel i det offentlige liv og ved forsvar for menneskerettighetene. Han pekte også på at hendelsene i den senere tid har vist at selv en ateisme som er innebygget i det politiske system ikke kan slukke lengselen etter Gud. «Jeg kommer som en troens og håpets budbringer, en kjærlighetens og håpets pilegrim,» sa paven.

Under oppholdet i Mexico City ga paven de latin-amerikanske kvinner attest for at de «har spilt en avgjørende rolle når det gjelder å bevare troen på dette kontinent». Denne rollen har de utført innen rammen av familien, selve «kjernecellen for den guddommelige nåde». I sin tale fordømte paven abort og sa også at ved å bruke kunstig prevensjon, lukker ektefelle seg for «den gjensidige hengivelse til fader- og moderskapet og reduserer på den måten den menneskelige enhet kjønnsakten representerer».

I en tale til ungdommen sa paven klart fra om de problemer Mexico står overfor: arbeidsløshet, sult og underernæring, sosial urettferdighet, politisk og økonomisk korrupsjon.

Han oppfordret de unge til «en solidaritetens kultur» og advarte samtidig mot flukt inn i rusgift, nytelsessyke og vold. «Dagens verden trenger en ungdom som er formet av Kristi ånd, unge mennesker som bærer en brennende kjærlighet til Kristus i sine hjerter».

Et åpent brev til paven fra 400 meksikanske prester skapte uro før pavebesøket. I brevet gikk prestene bl.a. ut mot «de elendige levekårene for landets fattige» og noterte i den forbindelse at «Mexicos økonomiske krise øker lidelsene for det store flertall av befolkningen som blir fattigere dag for dag». Ifølge *Catholic Herald* har Den meksikanske bispekonferansen tatt avstand fra brevet og overfor Vatikanet gitt uttrykk for at det avslører «et materialistisk samfunnsyn» som er direkte knyttet til frigjørings-teologien. Biskopene sier de frykter at de 400 prestene er inspirert av «marxist-leninistiske elementer».

Også Roma var engstelig for at brevet, som rommet sterk kritikk av president Carlos Salinas, skulle være til hinder for en mulig re-etablering av de diplomatiske forbindelser mellom Mexico og pavestolen som ble brutt for hundre år side. Mexico har i dag et skarpt skille mellom stat og religion og har siden 1917 nektet å gi juridisk status til noe kirkesamfunn, hvilket i praksis betyr at Kirken som sådan ikke kan inneha eiendommer. Det tidligere svært så kjølige forholdet til den katolske kirke - som ifølge statistikken omfatter 96% av befolkningen - er i ferd med å endre seg, skriver *L' Osservatore Romano* i sin rapport om pavebesøket: «Etter at paven denne gang ble offentlig motatt av president Carlos Salinas, har

flere politikere og lokale 'guvernører' offentlig bekjent seg til Kirken. Et nytt forhold er inntrådt mellom stat og kirke.»

Ved flere anledninger under besøket understreket paven at Kirken ikke ønsker å være en slags formynder for staten, den vil derimot «hjelp og tjene slik at landet kan komme på fote igjen ved hjelp av sosial rettferdighet og økonomisk vekst. Regjeringen må ikke se på Kirken som grunnlovens fiende,» understreket paven i møtet med landets biskoper.

Også i Mexico koster et pavebesøk penger, og «de meksikanske biskoper har måttet bruke adskillig oppfinnsomhet for å skaffe penger, man har vært inne på alt fra salg av minnemedaljer til appell til de troendes giverglede», skrev *Catholic Herald* før besøket. «De understreker dog at det viktigste i denne forbindelse er den pastorale siden ved besøket - og håper at regnskapet til sist tross alt vil balansere.»

«Meksikanerne har selv gitt svaret på det spørsmål som rett som det er stilles i de rike vestlige land, nemlig spørsmålet om nødvendigheten av pavens mange reiser og de store omkostninger. Deres svar var: Vi venter på paven. I millioner møtte de frem til messe - i alt var fem millioner mennesker på bena under pavebesøket. Et klart svar på de spørsmål de rike land stiller ved pavereisene,» skriver *L' Osservatore Romano* i sin kommentar til besøket.

Støtter barns rettigheter

Vatikanets FN-observatør, erkebiskop Martino, opplyser at Vatikanet har undertegnet FNs nye charter om barns rettigheter. Han peker på at disse rettigheter fortjener spesiell omsorg fordi barna er de mest hjelpeløse i samfunnet. Samtidig retter erkebiskopen skarpe ord mot bestrebelse fra UNICEFs side om fri abort i alle land. Etter erkebiskopens mening er slike uttalelser ikke i tråd med FNs innsats for å beskytte barn.

SØNDAGSBLADET

Noe må gjøres med gjeldskrisen!

Fordi USA spiller en sentral rolle innen verdensøkonomien, har landet et spesielt etisk ansvar når det gjelder de problemer gjeldskrisen skaper i store deler av verden, skriver USAs biskoper i en uttalelse nylig. De «menneskelige virkninger av gjeldskrisen er økonomisk sett uheldige, politisk farlige og etisk uakseptable», skriver biskopene, som allerede i sitt hyrdebrev i 1986 om USAs økonomi reiste grunnleg-

gende spørsmål om forholdet mellom økonomi, menneskelighet og menneskeverd.

I sin nye appell til «med-ansvar, rettferd og solidaritet» understreker biskopene «den tragiske kjensgjerning at nettopp ved å forsøke å nedbetale sin gjeld, ofrer de fattige landene sin fremtid og millioner av menneskers liv». I sterk solidaritet slutter de seg til appeller fra sine med-biskoper i de vanskeligstilte landene og vil med sin uttalelse «gi et menneskelig

12 Kardinal Arns om gjeldskrisen: Det haster med solidaritet!

- Det verste ved den tyngende gjeldskrisen er at folk er i ferd med å miste håpet, og det må ikke skje, sier kardinal *Paulo Evaristo Arns*, erkebiskop i Sao Paulo, med mildt ettertrykk. - For det er håp, forutsatt at den rike verden ser sitt ansvar og satser på solidaritet og rettferdighet.

- Det nytter ikke å si at den som har stiftet gjeld, må gjøre opp for seg. Så enkelt er det ikke i dette tilfellet. Mitt hjemland Brasil er et godt eksempel, blant mange i så måte. Det var militærregimet i mitt hjemland som begynte å låne, og som brukte lånene til forsvarsformål og opprustning, og ikke til investeringer folket var tjent med. I dag sitter vi med en astronomisk gjeld og skyhøye renter. En eller annen har regnet ut at det vil ta noe nær et helt liv å telle opp - én for en - de 115 milliarder dollars vi skylder den rike verden! Og jeg spør meg selv om den 'første' verden vil tape eller vinne på innkrevingen. Jeg tror jeg vet svaret.

Kardinal Arns er på Norgesbesøk, invitert av den katolske kirke og det teologiske fakultet ved Oslo universitet. Han har stått sentralt i kampen for det demokrati som nå famler seg frem i Brasil. I årene 1979-85, mens de militære satt med makten, samlet han og hans hjelpere i all hemmelighet materiale om de mange forsvinningssaker, og de greidde også å få kopiert rettsprotokollene fra avhørene av en mengde torturofre. Også torturen de var blitt utsatt for, ble dokumentert.

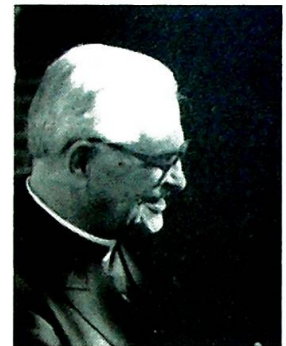
- Og det var tortur som ikke stod tilbake for nazistenes! Vi importerte de mest utpekerte torturmetoder fra mange deler av verden i de tider - og eksporterte dem til andre latin-amerikanske land.

Boken om all denne menneskelige nedverdiggelse kom i 1985. For den og for sin innsats for menneskeverdet ble kardinal Arns hedret med Fridtjof Nansen medaljen. De siste årene har han vært nominert til Nobels fredspris.

Men nå er den 69 år gamle fransiskanermunken i Oslo for å tale de fattige, forgjeldede lands sak midt i vår mette hverdag. Programmet er stramt de par dager han er her, med pressekonferanse, forelesning på universitetet om "gjeldskrisen som etisk problem", økumenisk gudstjeneste i ærverdige Gamle Aker kirke, møter av forskjellig slag - også med trosfeller under morgenmesse i St.Olav domkirke og forkostsamtale etterpå.

Solidaritet er sakens kjerne

Han er klar over at "den bevisste satsing for de fattige", som har vært de latin-amerikanske biskopers politikk siden "snu-operasjonen" tidlig på 60-tallet, og som har pave

Johannes Paul II's helhjertede støtte, er lettere i teori enn i praksis. Men han er også klar over at det er den eneste vei å gå.

- Som kristne har vi intet valg - Bergprekenen og saligprisningene er klar tale. De rike land kan ikke bare gå videre og la fattige medmennesker ligge igjen ved veikanten. Folk som kaller seg kristne, har ikke lov til slikt. Og uansett om man er kristen eller ikke: Vi trenger en ny, verdensomspennende solidaritet om jorden og vi skal overleve. Vi trenger solidaritet og fred bygget på rettferd, sannhet og frihet.

Enhetsbestrebelsene i Europa må ikke føre til at de fattige landene blir isolert slik at de i praksis igjen blir kolonier. Skrittet tilbake til kolonistatus er ikke langt med den enorme gjeldsbyrden utviklingslandene har, mener kardinalen. Og det er umulig for landene selv å trekke seg opp etter ørene.

- Solidaritet og gjensidig hjelp syd-syd er ikke nok, det påpekte den chilenske kristeligdemokrater Frey allerede i 60-årene. Vi kommer ikke utenom en dyp solidaritet: nord-syd. Industrilandenes teknologiske forsprang er for stort. Vi kan ikke fortsette oppdelingen i den

ansikt og et navn til den virkelighet og urett som skjuler seg bak tall, rapporter og forslag».

I en kommentar i Caritas Internationalis' nyhetsbulletin heter det at biskopenes dokument utmerker seg ved «sin klarhet, enkle stil og dyptlodgende argumentasjon», og at det bør spres og leses i vide kretser, både innenfor og utenfor Kirken.

Verdens politiske og moralske helsetilstand

Utenrikspolitikk og sikkerhetspolitikk har endret karakter ved overgangen til nitti-årene. Det er færre kriger stater imellom og flere interne konflikter. Men flyktninger er det mange av, og de blir flere, skriver Anna Skatvedt i bladet «På flukt», som utgis av Det norske Flyktnin-

geråd.

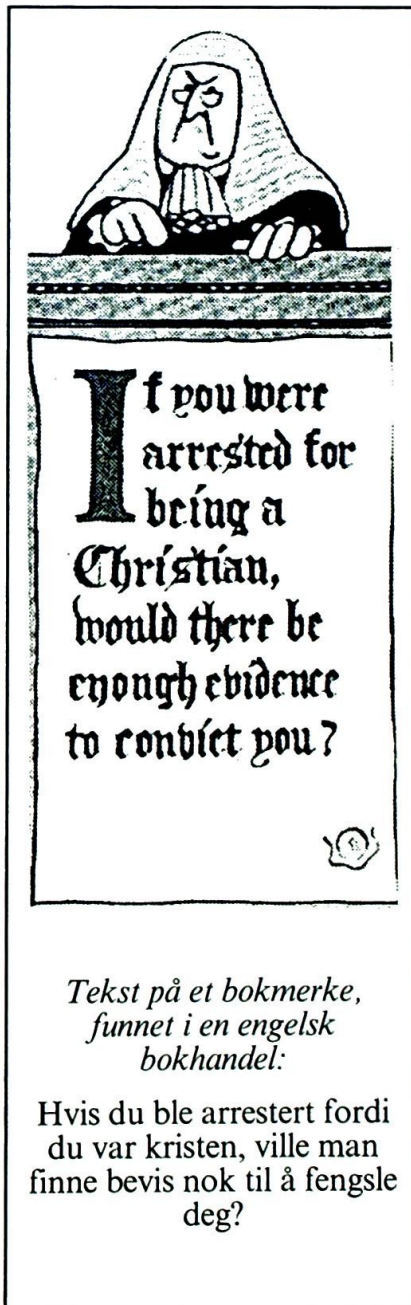
Hun siterer en uttalelse fra FN's høykommissær for flyktninger, Thorvald Stoltenberg: «Verdens flyktningesituasjon gjenspeiler verdens politiske helsetilstand. Og det internasjonale samfunns evne til å hankses med flyktningespørsmålet gjenspeiler verdens moralske helsetilstand.»

første, den andre, den tredje verden. Vi må få én verden. Og gjelden må slettes - for hvem står egentlig i gjeld til hvem, hvis hele regnskapet for de tidligere kolonier legges frem? Skjønt, heller ikke det er selve hovedpoenget . . .

Han taler stille og sårt om sitt lidende land: om regnskogene som blir beiteland for "hamburgerkveg" for Vestens "fast food"; om de store Atlanterhavsskogene i sør som nå er i fare, og om dyrearter som forsvinner; om indianerne som dør av malaria og annen elendighet i kjølvannet av gullvaskere og andre lykkejegere; om hundretusener som tvinges til å flytte fra landbygden til storbyslummen, om gatebarn og skremmende høy analfabetisme. Bare til hans egen by kommer det nå rundt 200.000 innflyttere hvert år. På 20 år har tallet på slumbeboere økt fra 60.000 til tre millioner!

- På landsbygden i Brasil er det syv millioner familier uten jord. Subsidiene går til de store jordeierne som dyrker for eksport til å betale rentene på utenlandsgjelden. Vi er tvunget til å eksportere dobbelt så mye som vi importerer for å kunne betale. Folk flykter inn til byene, til ny nød. Folk i Brasil blir stadig fattigere. Og for første gang i vår nyere historie drar ungdommen ut i store flokker - bl.a. til Canada og Australia. Det er skremmende og vondt i et land som er rikt fra naturens side.

- Når paven kommer til oss på sitt neste besøk, muligens allerede neste år, venter vi en talsmann for sosial rettferdighet og solidaritet og dermed for håp. Hans sosialencyklikeaer - *Laborem exercens* om

Tekst på et bokmerke, funnet i en engelsk bokhandel:

Hvis du ble arrestert fordi du var kristen, ville man finne bevis nok til å fengsle deg?

arbeidets verdighet og *Sollicitudo rei socialis* om de sosiale forhold - er en gave til den tredje verden og

en utfordring til de to andre 'verdener'. En av våre fremste fagforeningsfolk har sagt at "paven ligger ti kilometer foran oss!" Da vi brasilianske biskoper nylig var i Roma og skulle informere om tilstanden i vårt land, var paven ikke først og fremst interessert i antall prestekall og slikt: 'Hva tjener en alminnelig arbeider,' ville han vite. 'Sørgelig lite, og det til tross for at de sliter så hardt,' svarte vi.

Kritisk - av kjærlighet

Kardinal Arns har i alle år arbeidet på grasrotplanet ute blant folket og vet hva fattigdom betyr. Han er en varm forsvarer av frigjøringssteologien og har sine problemer med Roma. På grunn av sine klare standpunkter ble han for ikke lenge siden fjernet fra adskillige pavelige kommisjoner. Men slikt vil han ikke snakke særlig om, heller ikke om det faktum at Vatikanet i fjor uten videre delte hans eget bispedømme i fem og ga fire av delene til konservative embedsbrødre. I stedet understreker han at selv de konservative biskoper - også de som har overtatt etter Dom Helder Camara, og som har stengt to presteseminarer, "fordi de ikke var stive og strenge nok" - er enige i Kirkens sosiale engasjement. Og spør man ham om hans medbror Leonardo Boff, som Vatikanet tidvis har satt munnkurv på, får man ingen klage om sensur og deslike, men en lovtale.

- Jeg har kjent Leonardo siden han var tretten år, da var han min elev - nå er det jeg som er hans disippel. Mannen er et geni, han er både teolog og dikter. Vi fransiska-

«Nær-døden-opplevelser» uten teologisk verdi

I et foredrag nylig tok teologen Herbert Vorgrimler for seg en bok av den sveitsiske legen Elisabeth Kübler-Ross om «Intervjuer med døden». Boken inneholder «nær-døden-opplevelser» hos mennesker som vender tilbake til livet etter at de har vært erklært klinisk død.

Slike opplevelser inneholder ikke «erfaringer om det hinsidige», hevder Vorgrimler. Naturvitenskapen har nemlig vist at disse opplevelsene kan tilbakeføres til kjemiske prosesser i kroppen, og at de derfor hører til «i det dennesidige». Det finnes «ingen empirisk vei til den hinsidige tilværelse i Gud», understreker Vorgrimler.

KNA

Etterlysning: Debatt om aborttallene!

«Det skremmer meg,» sa Rakel Seweriin, «at de høye aborttallene ikke er et hyppig diskusjonstema!»

Den tidligere stortingsrepresentant og sosialminister (nå 84) savnet en diskusjon om emnet på landskvinne-konferansen i

14

nere alltid har vært noe kritiske til Kirken, nettopp ut fra vår nærhet og kjærlighet til den. Deltagelse betyr ofte kritikk - ut fra tanken: Hva kan vi gjøre bedre?

Og spør man kardinal Arns hva folk sier til stegning av presteseminarer og disiplinære forføyelser, svarer han at i et enormt land som Brasil, får folk stort sett ikke vite om vite om slikt, og dessuten er de for opptatt av andre ting til å bekymre seg om kirkepolitikk.

- De sliter for sitt magre utkomme, og av Kirken venter de oppmuntring i det daglige.

Og spør man om basismenighetene, som Roma stiller adskillige spørsmålstegn ved, smiler han bare og tar spørsmålsstilleren om skuldrene:

- Husk hva som skjedde da Peter og Johannes ble kastet i fengsel fordi de ledet 'en farlig bevegelse'. Et klokt medlem av rådet i Aten reddet dem med begrunnelsen: Er dette menneskeverk, vil det gå til grunne, men er det av Gud, vil det leve.

Det haster!

Men han er raskt tilbake ved den kvelende gjeldskrisen - med mild intensitet og bønn i stemmen: - Ettetiden vil spørre: Hva gjorde Kirken. Og hva skal vi i det hele tatt med kirker hvis de ikke har moralsk mot til å si til folk, til politikere og ledere at de begår urett? Velg de riktige politikere! Det er fra grasrota det må komme - kravet fra de rike på vegne av de fattige. Og vi må handle raskt, vi har ikke årtier på oss.

- Det haster med å redde håpet!
UKJ

Gratulerer, søster Else-Britt!

Det finnes ikke mange kvinner i vårt land som kan sette "dr. theol" foran sitt navn. For noen måneder siden var det faktisk ingen! Men nå har vi to. Tidligere i år forsvarte Turid Karlsen Seim sin doktoravhandling - og idet siste hånd legges på dette nummer av St.Olav, gjør sosiologen og teologen, dominikanerinnen og priorinnen Else-Britt Nilsen seg klar til siste innspurt mot den høythengende grad: prøveforelesning og disputas den 8. og 9. mai.

"Gjennom prestens briller" heter avhandlingen som deier seg om "en teologisk spørreundersøkelse om ekteskapssyn og kirkens vigselforsakelse - med særlig vekt på fraskiltets gjengifte". Det selvvalgte emnet for prøveforelesningen turde glede mange: "Anonyme, kanskje - men ikke ubetydelige: Ordenssøstre i Norge i det 19. og 20. århundre".

St. Olav gratulerer hjertelig! Den allsidige søster - må vi minne om at hun har vært redaktør i St.Olav? - kan regne med å bli både sitert og hjemsoekt for utspørring med det første.

Historisk kirkebesøk i Nord-Norge

En russisk-ortodoks biskop - med prester, diakoner og kirkekor - har besøkt Nord-Hålogland bispedømme. Panteleimon, biskop av Arkangelsk, er kirkelig overhode for det nordlige Sovjet, og dermed åndelig leder for fem millioner mennesker i et område på størrelse med Frankrike.

Finnmark Dagblad, som møtte ham i Hammerfest, kan fortelle at biskopen av Arkangelsk nå står overfor en enorm oppgave: å gjenreise den nasjonale russiske kirke i et område som strekker seg fra Boris Gleb ved norskegrensen og halvveis til Sibir.

Før revolusjonen var det 35 kirker i Arkangelsk. I dag er det tre små kirkebygg igjen. Resten ble konfiskert og jevnet med jorden av kommunistene. Målet var å ødelegge den nasjonal-religiøse kultur. Dagens religiøse oppvåkning viser at dette ikke har vært vellyk-

ket. Etter 70 år med forfølgelse og forbud mot religiøs virksomhet ble sluse-ne åpnet for fullt våren 1989.

Biskop Panteleimon kan fortelle at i løpet av det siste året er prester blitt invitert til skoler, bibliotek, fengsler og andre institusjoner for å holde foredrag om religiøse spørsmål. Overalt er det overfylt og stort engasjement. Og hver søndag er kirkene sprengfulle.

Biskopens store fortvilelse i dag er mangelen på ressurser til gjenreisningen av kirken på Kola og det nordlige Sovjet. Man venter spent på en ny kirkelov som skal gjøre det enklere å drive arbeidet. "Vi trenger absolutt alt," sier Panteleimon, "fra verktøy til Bibler og kontorutstyr."

Selv om de ønsker materiell hjelp fra oss, skriver journalist Frode Wigum, er det på ingen måte en fattig kirke vi har med å gjøre. Det er kanskje kirken i Finnmark som har mest å hente på et utvidet fellesskap med kirken i øst!

Arbeiderpartiet nylig. «Min generasjon har fått svangerskapsavbrudd vekkt fra de kloke konene og mørke bakrommene og inn på sykehusene. Men vi har tapt, for vi har ikke klart å få menn til å ta et medansvar for samleiet.»

Fra Arbeiderbladet

Olsok på Stiklestad

29. juli feires Olsok, Hellig Olavs festdag, i alle våre kirker. Men det å kunne feire Olavsmessen på selve Stiklestad er en spesiell opplevelse. «Norges evige konge» feires med festmesse i vårt kapell på Stiklestad søndag 29/7 kl. 11. Prosesjonen til kapellet starter kl. 10.30. Vi håper at alle katolikker som befinner seg i Trøndelag på den tiden, vil delta. La oss møte opp mannsterke på det stedet der det skjedde, – at «Olav på det landet malte korset med sitt blod.»

Olsokkomitéen

VEL BLÅST, ST. HALLVARD!

15

Variert, kalte festkomitéen programmet - andre ville muligens sagt halsbrekkende! For det var ikke lite St.Hallvard menighet i Oslo hadde på plakaten under 100-årsfeiringen i dagene 4. - 13. mai. Men alt kom vel i havn. Det ble en markering med fynd og fryd, stil og glede; takket være værgudene også en skikkelig solskinnshistorie.

Kunstutstilling og konsert, eldreutflukt og ungdomsfest, barnedag og festmiddag, omvisning på historisk grunn og fargerik festmesse - ville du være med, så var det bare å henge på. Og det var det mange som gjorde.

Mange hadde forresten hengt både med og i ganske lenge før jubeluken brøt løs. Og det var nettopp litt av tanken bak rikholdigheten, ifølge Karin Rügemer Herheim, leder av menighetsrådet, å få med så mange som mulig i forberedelsene slik at det ble "vår" fest. Selvsagt også å vise at menighet er mer enn søndagsgudstjeneste, og at kirke og kultur hører sammen.

Katolske kunstnere og andre talenter

Menighetssalen var omgjort til utstillingslokale hvor hele 15 katolske kunstnere var representert, forøvrig første gang katolske kunstnere samlet seg til en slik mønst-ring. Ingen lett sak, teknisk sett, kunne Liv Benedicte Nielsen, primus motor for utstillingen, fortelle. Men resultatet ble svært så godt - en helproff lyssetning tok mørket

fra teglveggene så bilder og skulpturer fikk lyse. På åpningsdagen smøg levende fløyte-toner og annen vellyd seg rundt i det høyloftede rom. Senere i uken var musikken på ferde med full styrke i selve kirken - St.Hallvardguttene og Oslo Kammerorkester sørget for det. Menigheten har tydeligvis både mange og mangeartede talenter - blant annet folk med talent til å få andre med!

Blant dem som ble trukket med, var også kronprinsesse Sonja og storhertuginne Josephine av Luxemburg - sistnevnte var på Norgesbesøk og ønsket å bli kjent med Fransiskushjelpen. At St.Hallvard menighet i sin tid ble grunnlagt av luxemburgeren biskop Fallize, ga besøket en spesiell dimensjon. Opprinnelig var både kong Olav og prinsesse Märtha Louise invitert til henholdsvis høymesse og barne-gudstjeneste, men begge måtte takke nei.

Ifølge pålitelige kilder så vår kunstinteresserte kronprinsesse St. Hallvardutstillingen på overtid - hun insisterte på å få den med selv om hun og hennes følge lå etter tidsskjemaet.

Mediene var der

Også NRK hadde funnet veien til St.Hallvard. Både TV og dampradioen var på forhåndsvist for å formidle til det lyttende og seende

Utenkelig - for langt mindre enn 100 år siden: Jenter som ministranter!

«Eldrebølgen», et ord som gjør meg rasende!

– Jeg synes holdningen til eldre mennesker uttrykkes gjennom bruken av det motbydelige ordet «eldrebølgen», skriver Gro Balas i Arbeiderbladet. Uttrykket kan gi assosiasjoner om at en flodbølge av hjelpeløse, gråhårete og vanskelige mennesker velter over samfunnet som nærmest et uloselig problem. Jeg blir rasende på forskere og politikere som bruker dette ordet. Det er et galt og uverdigg utgangspunkt for en god eldrepolitikk.

– Å bli gammel er ikke et utslag av dårlig helse, snarere tvert imot. Derfor må vi utforme en eldrepolitikk på de eldres premisser. Er det noe område hvor politikere og planleggere kan beskyldes for å ha formynderholdninger, er det overfor de eldre. Fortiåringene planlegger og vedtar organiseringen av de eldste og mest erfarnes liv. Spor du de samme fortiåringene hvorledes de vil leve etter oppnådd pensjonsalder, vil de i hvert fall ikke tilbys det samme som dagens pensjonister.»

På ville veier

Dersom man ikke viser grunnleggende respekt for det ufødte liv, er troverdigheten svekket i kampen for det fødte liv. Vi ser dette meget klart i holdningene til den medisinske teknologi.

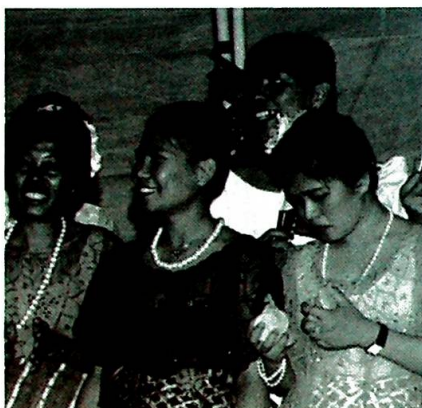
Dersom den for eksempel fører til at det nesten ikke lenger blir født personer med Downs syndrom – mongoloide – er vi virkelig på ville veier. Da har vi sagt at det ikke er plass for slike blant oss. Det argumentet kan ingen løpe fra. Vårt Land

16

Norge hva en katolsk menighet i fransiskansk regi er. Og hva den hellige Frans' brødre utretter i et nærmiljø sterkt preget av innflyttere, mange av dem muslimer.

Tror vi riktigg når vi tror at det falt en del fordommer da disse programmene var på lufta? Og at fransiskanerne, som allerede er elsket og aktet av mange, fikk noen nye venner disse maidagene? Og at følgende enkle forkynnelse fra pater Ronald Hölscher - fremført i et intervju i Vårt Land - falt i god jord hos mange av avisens lesere:

“Vi er Kristi armer og bein på jorden.” Avisen hadde forøvrig både et inspirert intervju med pateren og mer nyttig-nøktern informasjon om “den moderne 100-åringen” St-

Glade filippinske dansere.

Hallvard menighet. Mye god økumenikk i det opplegget.

I Oslos storstue

“Det går en linje fra byens beskytter via St. Hallvard menighet til den hellige Frans, en rettferdighetens og barmhjertighetens linje. Få steder blir denne linje så synlig som hos fransiskanerne på Enerhaugen i

Oslo,” sa ordfører Albert Nordengen da han på vegne av Oslo by ønsket menigheten velkommen til mottagelse i Rådhuset. “Klosteret og menigheten på Enerhaugen “er et religiøst senter som i tillegg står for det beste i vår kulturelle og sosiale arv.”

Menigheten kvitterte for den stor-slåtte innbydelsen med et fargerikt og velklingende program der en håndfull av de mange nasjoner som samles til fredelig sameksistens under Enerhaugkirkens tak, presenterte toner, ord og stemninger fra sine hjemland. Som grep om hjertet på oss heilnorske som ikke er jaget i utlendighet av krig, forfølgelse og nød.

Festmesse med biskop Schwenzer søndag den 13. mai avsluttet den liturgiske del av feiringen. Dagen før hadde menighetens barn, godt hjulpet av intensivundervisnings-

Vietnameserne inntar Rådhuset!

Lang livserfaring – ungdommelig glød

Greier man å bygge opp en atmosfære skapt av ungdommelig glød og lang livserfaring, står man sterkt, sier Bente Bækholt, aksjonsleder i stiftelsen «Ung i dag – Gammel i morgen». – Hun gir uttrykk for oppriktig glede over den fine kommunikasjonen mellom gammel og ung: «De ungdommene vi er i kontakt

med, har vært i besittelse av hva jeg vil kalle en strålende utålmodighet.»

Det var i desember at «Ung i dag – Gammel i morgen» så dagens lys. Nylig kunne stiftelsen utnevne et eldreombud, og lege Sonja Bjørkly, til daglig helsesjef i Drammen kommune, har sagt seg villig til å overta vervet.

Mennesker som har nådd en viss alder, og som ønsker å være aktive i samfunnet,

skal ikke stuves bort, sier Sonja Bjørkly. Man skal ikke parkeres, da ramler man sammen – som en bil ute av drift. Og mennesket må da være uendelig mye mer verdt enn en bil! Skjønt av og til må man virkelig undres over hva som kommer høyest på verdiskalaen, mennesket eller alle de tusen ting man setter helse og trivsel på spill for å skaffe seg!

Fra «Vi over 60»

Pastoralrådet bretter opp ærmene!

Det konstituerende møtet for Pastoralrådet, i februar i år, må ha vært litt av en maraton, og Arbeidsutvalgets møter har tydeligvis vært skikkelige arbeidsmøter. Det fremgår i hvert fall av de møtereferater som nå foreligger.

Hva er så blitt bestemt og besluttet, og hva står på sakslisten fremover?

La oss ta det enkleste først. Pastoralrådet er blitt forkortet og kan heretter omtales som PRO - som fremkommer etter følgende lille øvelse: P(astoral)R(ådet) O(KB). Det tre siste bokstaver står for Oslo Katolske Bispedømme. AU blir forkortelsen for Arbeidsutvalget, en gruppe på 9 medlemmer (inkl. varamann) som vanligvis skal har månedlige møter.

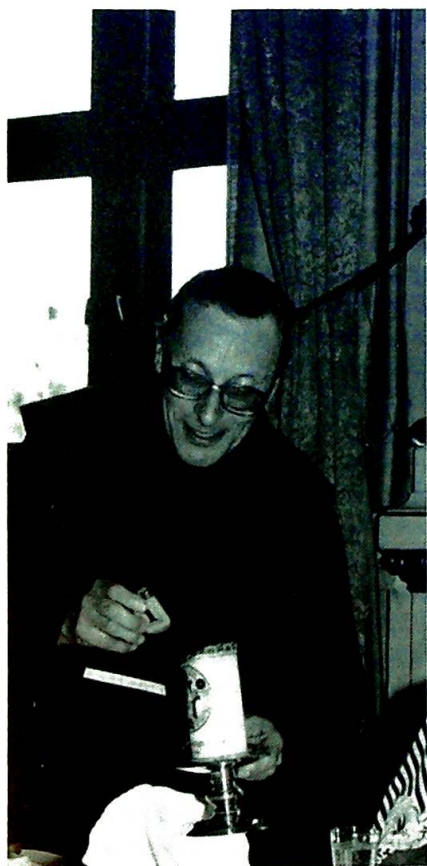
Tre kommisjoner er vedtatt opprettet: En *Mediakommisjon* som skal ta for seg spørsmålet om informasjon og publikasjoner i bispedømmet (Broen, St.Olav Tidsskrift, St.Olav Forlag), som også angår de to nordlige stift, og hvor det forutsettes en innstilling om saken innen PROs høstmøte, som holdes 17. -18. november; en *Vedtektskommisjon* - som skal bearbeide og presisere vedtektene, (på PROs konstituerende møte ble det klart både at vedtektene til dels var uklare, og at ikke alle deltagerne var valgt etter reglene) en *Økonomikommisjon*, som skal se på bispedømmets økonomi. Når det gjelder finansieringen av

PRO, er det bl.a. forslag om en "skatt" fra menighetene - men hele finansieringss spørsmålet er under utredning. En sekretær i lønnet stilling skal ta seg av PROs og AUs kontorarbeid, stillingen er utlyst.

Vi noterer - med glede - at de tradisjonelle vår- og høstmøter på Mariaholm som tidligere var i Legmannsrådets regi, vil bli arrangert også i fremtiden.

Et endelig arbeidsprogram blir vedtatt på neste PRO-møte, men en rekke arbeidsområder ble foreslått på møtet i februar: Innvandrerarbeid, nasjonal sjelsorg, innvandrerkonsulent, felles arbeidsplan for barne- og ungdomsarbeid, et forum for de ansatte i OKB, utdanning av kirkelige assistenter, felles katolske samlingsdager for bispedømmet, kontakt med utlandet, analyse av katekesesituasjonen, søstrenes oppgaver, katolsk salmebok, rekruttering til preste- og ordensskall, prestekandidatenes situasjon og "nybrottsarbeid".

Dessverre var de to øvrige bispedømmer ikke representert under det konstituerende møte på Mariaholm, til tross for at slik deltagelse ble bestemt under den forberedende pastoralsynode. Det ble kritisert og vil bli rettet på.

OL har sin ild. St. Hallvard menighet sitt jubileumsllys.

barna fra St. Olav, inntatt kirken og gjort den til en blomstereng: Selvlagde blomster, som ikke stod tilbake for Vårherres egen fantasi på det området, ble stukket inn mellom teglstenene. Maksimal utnyttelse av den gamle mureteknikk som er brukt i kirken - til alles fryd, arkitekten inklusive!

Med festmiddag i Losjen - ifølge pålitelige kilder en særdeles vellykket og morsom sådan - satte menigheten punktum for feiringen. Og tok første skritt inn i det neste sekel.

UKJ

Hva gjør livet verdt å leve?

Akkurat det spørsmålet har det vært vesentlig for meg å stille, sa Dag Hareide nylig i en radio-samtale. Engasjert av bl.a. Hedmark fylke er han i gang med en undersøkelse av norsk samfunnskvalitet.

Han kan fortelle at nesten ingen har sagt at det er viktig å få flere ting. «En god del, men ikke så veldig mange, nevner dette med økonomisk trygghet, men det er uhyre få som mener at de ikke har nok. Derimot nevner de at det

som gjør livet verdt å leve, er slikt som går på nære forhold mellom mennesker. De to hovedsakene her er at noen er glad i meg – det er det ene – det andre er at jeg sjøl får bety noe, at jeg kan bety noe for andre mennesker.

Jeg tror vi er kommet dithen i vårt forhold til ting at vi har fått nok,» sa Dag Hareide, som også mente at våre politikere er flinke til å snakke om penger, men elendige til å snakke om livet.

«Fra Noas ark», P1

I dag plukket vi opp tre døende menn

«Dagen starter med messe kl. 05.45. Selv om det av og til er vanskelig å holde seg våken, er det fantastisk å få være en del av søstrene og nonnens fellesskap på denne måten,» skriver Julie Wilhelmsen, en ung jente fra Frogner menighet i Oslo. I noen måneder har hun arbeidet hos Mor Teresa og hennes fattige søstre i Calcutta.

«Morgenen går med til å plukke opp syke, sultne og hjemløse. I dag plukket vi opp tre døende menn på togstasjonen. Den

I St.Olav nr. 1-9 bragte vi - under tittelen “Innsyn i Opus Dei” - en anmeldelse av en til dels ganske kritisk italiensk bok om organisasjonen Opus Dei. Erik Kennet Pålsson, svensk kateket som selv har beskjeftiget seg med Opus Dei, har reagert på det bildet boken tegner av organisasjonen. “Det dreier seg ikke om innsyn, men om gjentakelse av fordommer,» skriver han blant annet i denne artikkelen.

I St. Olav nr. 1-1990 fantes en artikkel “Innsyn i Opus Dei”. Det er vanskelig å forstå hvordan et offisielt katolsk tidsskrift velger å publisere noe som langt fra å være et “innsyn”, bare gjentar alle de fordommer som med jevne mellomrom spres av mindre seriøse tidsskrifter. Opus Dei er faktisk en av Kirkens største institusjoner, respektert og beskyttet av alle de paver som har sittet på pavestolen siden organisasjonens grunnlegger, monsignore Escrivá, søkte fotfeste utenfor sitt hjemland Spania. Fordommer finnes fremdeles - etter 450 år - f.eks. når det gjelder jesuittene, noe som fremgikk med all ønskelig tydelighet i en svensk morgenavis omtrent samtidig med artikkelen i St.Olav. Disse fordommene - i likhet med alle fordommer vi møter om den katolske kirke - virker bare irriterende og får oss til å gå i forsvarsposisjon. Men - hvorfor skjer ikke det samme når det dreier seg om Opus Dei. . . ?

I 1982 ble Opus Dei Kirkens første personalprelatur, en organisasjonsform som forutsettes i Det. 2.

Vatikanconsils dokumenter (og som ifølge *Katolsk Minileksikon* innebærer at organisasjonen arbeider delvis uavhengig av den lokale biskop, i umiddelbart ansvar overfor organisasjonens stedlige prelat. Red. anmrk.). Tanken var dengang, som i dag, å skape nye, mer fleksible muligheter for spesiell sjelesorg, til utfyllelse for den vanlige sjelesorg i menigheten. Det er altså ikke noe fordekt ved selve det faktum at Opus Dei delvis faller utenfor rammene. Alle den senere tids paver, fra Pius XII til Johannes Paul II, har betraktet Opus Dei som en slik verdensomspennende innenkirkelig organisasjon, og har gang på gang uttrykt seg positivt om dens spiritualitet. Når det gjelder biskopene, som jo iblant påstås å komme i klemme, er det et faktum at mer enn en tredjedel av Kirkens episkopat spontant ga uttrykk for ønsket om å sette i gang saligkårsprosessen for Opus Deis grunnlegger (som forøvrig kun overtok den marki-tittel han var berettiget til, for så å gi den videre til sin bror!).

Hvorfor spres så en mengde ond-

sinnet baktalelse om dette “Guds verk”? Ingen røk uten ild, sies det iblant. Men - som noen har påpekt: da har man ikke sett en gjødselhaug!

For tre år siden var jeg selv meget negativt innstilt til det som vanlige mennesker - trosfrender, som jeg stolte på! - hadde fortalt meg var en håpløst konservativ, hemmelighetsfull og elitepreget bevegelse. Ulike omstendigheter gjorde at jeg bestemte meg til å undersøke på egenhånd og helst avsløre disse “mørkemenn”. Etter tre års studier av stort sett all tilgjengelig litteratur - såvel positiv som negativ sådan - samt ved samtaler og besøk ved ulike sentre, ble resultatet en bok, “Veien til Opus Dei”, som mange advarte meg mot å utgi. Da den utkom for et par måneder siden, ble den av en katolsk anmelder omtalt med blant annet følgende ord: “Tonen er litt for positiv til at boken skal anses som helt troverdig”. Hva en slik uttalelse betyr for vår forkynnelse i det store og hele, vil jeg helst ikke tenke på! Faktum er at boken på mange hold gjemmes bort for de troende.

Jeg forstår mer og mer hvorfor Opus Dei kan være en torn i øyet for mange mennesker (og da mener jeg naturligvis ikke dem som i god tro tar til seg fordommene!). Innen Opus Dei tar man nemlig troen på blodig alvor. Man er svært lite interessert i å diskutere troen, ulike teologiske teorier eller de siste eksegetiske forsøk. Man er heller ikke opptatt av å sette spørsmålstegn ved strukturer eller maktforhold innen Kirken. For mange av oss synes dette å være hovedsaken

ene var spedalsk, og vi hadde et svare strev med å få en taxi-sjåfør til å kjøre oss til hjemmet for de døende, etter at vi hadde vasket ham og gitt ham mat.

For noen dager siden plukket vi opp ei jente som var på min alder, men så tynn og utmagret at hun så ut som hun var syv! ...Søstrene gjør en fantastisk jobb, jenta havner vel på et av deres hjem. De og Mor Teresa er levende bevis på at det finnes en løsning på alt sammen.» sier Julie til *Kastanje Bladet*, blad for Frogner menighet i Oslo.

Mor Teresa trekker seg

Pave Johannes Paul II har akseptert Mor Teresas ønske om å trekke seg tilbake og overlate ledelsen av sin verdensomfattende organisasjon til andre, opplyste en talsmann for Vatikanet for en tid siden.

Den 79 år gamle Mor Teresa, som ble tildelt Nobels fredspris i 1979 for sitt

arbeide blant verdens fattigste, har den siste tiden vært innlagt på sykehus med hjerteproblemer.

Det var i 1950 at Mor Teresa dannet sin hjelpeorganisasjon, som i dag har 3000 nonner i arbeide, i hele 87 land. I uttalelsen fra Vatikanet heter det at hun nå er glad over å kunne overlate ledelsen til yngre krefter. (NTB-AP)

ved vår katolsk tro. Opus Deis eneste interesse synes å være Kirkens mysterium og Jesu Kristi krav til hellighet, uansett hvor og hvordan man lever i verden. Dette sagt av en som ikke er medlem, og som bekjenner sin i blant kanskje altfor store interesse nettopp for teologiske diskusjoner. Personlig føler jeg meg utfordret av Opus Deis viktige spørsmål: Hvordan kan jeg forandre meg selv gjennom et liv i Kristi etterfølgelse? Som jeg forsøker å vise i min bok, står deres asketiske og apostoliske orientering helt på linje med det Kirken alltid har fremholdt - selv om man iblant har glemt visse vesentlige ting (f.eks. synet på arbeidet som delaktighet i Guds fortsatte nyskapsel).

Selv anser de seg ikke for å være bedre eller annerledes enn andre katolikker. Derfor vegrer de seg konsekvent mot å ha ytre kjennetegn som viser tilhørighet til en bestemt åndelig familie. Dette tolkes derhen at de er hemmelighetsfulle, og de sammenlignes med frimurerne!

Til tross for den enkle, hverdagsnære spiritualitet har bevegelsen lykkes - Gud vet hvordan! - i å nå mange intellektuelle. Dette tolkes som "elitært"!

De har ingen teologi, men tilpasser seg som barn til Kirkens læreemбе. Dette anses for å være konservatisme!

De har, faktisk som de første, tatt kvinnens apostoliske kall på alvor. Kvinnene har riktignok samme prelat i Roma og samme spiritualitet, men de utfører sitt arbeid med samme selvstendighet som mennene. De utpeker åndelige ledere blant

sine egne (bortsett, selvsagt, fra det sakramentale skriftemål), og de har samme mulighet til utdannelse som mennene. Til manges forferdelse lyktes det grunnleggeren å få gjennomslag for at også kvinner skulle kunne ta doktorgrad både i teologi og kirkerett. Mange har i årenes løp gjort det, men selvsagt er ikke kvinnene nødt til å være intellektuelle. Det som er sikkert, er at de ikke kjenner seg igjen i beskrivelsen i St.Olav.

At Opus Deis medlemmer bl.a. virker ved universiteter, aviser og forlag, ville - om det gjaldt andre katolikker - bare bli betraktet som noe gledelig. Nå teller man antall slike institusjoner som et tegn på Opus Deis makt. Samtidig unnlater man naturligvis å påpeke at Kirken, gjennom Opus Deis ulike kooperative verk, faktisk er til stede i en mengde slumområder og i sterkt anti-kirkelige områder som ingen tidligere har brydd seg om (f.eks. Centro ELIS i Roma).

Til slutt: All tale om Opus Deis rolle i internasjonal politikk - ikke minst når man insinuerer sammenblanding med hemmelige frimurerlosjer - faller på sin egen urimelighet. Medlemmene står helt fritt når det gjelder politisk stillingtagen. Opus Dei har ingen annen innflytelse enn at man på det hold muligens understreker katolsk sosiallære mer enn andre gjør.

Mitt innledende spørsmål gjenstår likevel: Hvilke krefter er det som ligger bak disse stadige angrep på det som er blitt kalt "pavens mafia"?

Artikkelen i St. Olav ble skrevet samtidig med at flere svenske avi-

ser - hvis leserkrets inntil da ikke engang hadde hørt navnet - hadde ulike, negative, usaklige artikler om Opus Dei. Hvorfor våger man ikke tre frem? Hva er det man vil?

Sentralisering

Konferansen av tysk-språklige teologer har kommet med kritiske bemerkninger til de forberedende dokumenter til hostens bispesynode om emnet «Presteutdannelse i dagens verden». Dokumentene viser en «klerussentert smalsporethet» og definerer «Kirken i en anti-modernistisk tradisjon som et motstykke til samfunnet og verden». I tillegg viser innholdet og de teologiske ansatser «til dels fundamentalistiske bestrebelse», og det står i et motsetningsforhold til Det 2. Vatikanconsils utsagn. KNA

Vatikanet kjører for fort

Forsikringsselskaper i Italia hevdet nylig i en parlamentsrapport at motorførere fra Vatikanstaten koster dem mer i skadeerstatning enn «leg-bilister». Ulykker og skader som gjelder Vatikan-registrerte biler, beløp seg i 1988 til 65.000 kroner. De fleste kjøretøyene ble ført av geistlige.

Catholic Herald.

Mangel på kirker i Roma

Roma trenger femti nye kirker og 800 millioner kroner til å bygge dem. Alle Romas sokneprester er bedt om å lese appellen i sine gudstjenester. Hver kirke vil koste mellom 11 og 15 millioner. En romersk donator har allerede tilbudt seg å bygge åtte! Catholic Herald

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen
Tlf. (03) 83 42 80

ÅRETS KATEKETWEEKEND

for religionslærere og andre interesserte 25. – 26. august finner som vanlig sted på Mariaholm.

Tema denne gang er: «VÅR VOKSNE TRO».

Innleder: p. Arne Fjeld o.p.

Pris kr. 425,-.

Påmelding innen 10. august til:

Kateketisk Senter, Akersvn. 14, 0177 Oslo 1, Tlf. (02) 20 72 48

20 St. Ansgar menighet jubilerer: 100 år på 400 sider!

Katolske menighetsjubiléer står nærmest i kø for tiden. Nylig avsluttet St. Hallvard menighet i Oslo sin ukelange hundreårsfeiring - søndag 27. mai innledet *St. Ansgar i Kristiansand* sin ved å presentere en 400-siders jubileumbok! "Et viktig bidrag, ikke bare for St. Ansgar menighet, men for hele distriktets historie," heter det blant annet i pressemeldingen i forbindelse med lanseringen.

Det er et omfattende og bemerkelsesverdig beretning som foreligger etter 2 1/2 års iherdig og nitid arbeid. Redaksjonens medlemmer har vært Wilhelm Rondeel (formann og hovedforfatter), Ignatz Fiala, Norbert Haunschild, Arne Mjåland, Rune Reinertsen og Fredrik Werring. Boken er blitt en fyldig og interessant "historie" for de nålevende, og en nyttig oppslagsbok for dem som kommer etter. Uten historie, ingen røtter! - og uten røtter, ingen vekst!

Boken er blitt fyldig i mer enn én forstand: Nesten 400 sider, rikt illustrert med gamle bilder og utdrag fra protokoller og dokumenter. Delikat papir og trykk, og nydelig innbundet. Og med et fargerikt smussomslag som på en original måte viser menighetens store geografiske utstrekning! Den omfatter nemlig hele Vest-Agder fylke (unntatt Sirdal kommune), og følgende kommuner i Aust-Agder: Lillesand, Birkenes, Iveland, Evje og Hornes, Bygland og Bykle.

Det er stort sett gitt en kronologisk fremstilling av disse 100 årene,

både for oversiktighetens skyld og for lesbarheten. I en liten menighet er de store begivenheter nødvendigvis få og spredte, og de er derfor knyttet sammen med mer dagligdagse hendelser for å få en helhet.

Men det er nettopp de tilsynelatende små, dagligdagse hendelser, som sammen har vevet et ekte bilde av en menighet som i så mange år levet i en slags "ghetto-tilværelse", men som nå åpner seg for leseren.

Spennende episoder, interessante statistiske opplysninger, små nyheter og morsomme anekdoter avløser hverandre og levendegjør menneskene og hendelsene gjennom hele beretningen. Selvkritikk og en porrsjon berettiget stolthet preger det bilde som etter hvert tegner seg for leseren: En menighet som aldri levet et kjedelig liv, selv om det i de første 50 år ikke akkurat var en "rivende utvikling".

Men om ikke St. Ansgar menighet gjorde det, så tiltrakk i hvert fall St. Josephsøstre seg stor oppmerksomhet: St. Josephs hospital var i alle år et synlig og merkbart bevis på at "Moderkirken" igjen var

til stede på Sørlandet etter 350 års fravær.

Tre verdifulle bidrag i boken bør særlig nevnes:

- Menighetens "krigsprest", pater Boers, som for mange kristiansandere fremdeles er et begrep, har skrevet om hvordan han opplevet disse vanskelige årene med menighet.

- Ragnhild Løvland Hoel, datter av sorenskriver Gunnar Løvland på "skrivergården" Klepp på Evje, har på en livfull måte skrevet historien om det lille katolske kapellet som familien i mange år hadde der.

- Og ikke minst har lektor Fredrik Werring skrevet "Roma i Kristiansand". Et paradoks! Den universelle Kirke som dissenter-samfunn i Kristiansand? Werrings kapittel gir leseren den historiske sammenheng mellom "dissenter-menigheten" og de store strømninger i samfunnet for øvrig, hjemme og ute, med både humor og alvor.

Boken er et stort og viktig bidrag, ikke bare for St. Ansgar menighet, men for hele distriktets historie. Kristiansand katolske menighet har god grunn til å være fornøyd med gjennomføringen av den store oppgaven. "Hundreårsberetningen" gjør ikke krav på å være et vitenskapelig arbeid, men er snarere et resultat av god vilje, mye arbeid og et rikholdig kildemateriale.

Resultatet er ikke tørr og kjedelig historie; som biskop Gerhard Schwenzer sier i sitt forord: "Boken er blitt en fengslende og rikholdig lektyre."

(Pressemelding)

MALERMESTER
utfører allslags måler- og tapetserarbeider

GEORG FOERSTER

Tlf.: 15 54 26/15 56 06

CARITAS | NORGE

DEN KATOLSKE KIRKES HJELPEORGANISASJON

Fagerborggaten 17, 0360 Oslo 3

Gavekonti:

Postgiro: 5 00 40 64 – Bank: 8998.09.08136

Liturgisk kalender

Gudstjenester

21

Dialogmesse

Høymesse

JULI

13. SØNDAG i kirkeåret.
2. Kong. 4, 8-11.14-16.
Rom. 6, 3-4. 8-11. Mt. 10, 37-42.
- Ferial. Am. 26-10. 13-16.
Mt. 8, 18-22.
- Thomas, apostel.
Ef. 2. 19-22. Joh. 20, 24-29.
- Ferial el. Elisabeth av Portugal.
Am. 5, 14-15. 31-24. Mt. 8, 28-34.
- Ferial el. Antonius Maria Saccaria,
prest. Am. 7, 10-17. Mt. 9, 1-8.
- Maria Goretti, jomfru og martyr.
Am. 8, 4-6. 9-12. Mt. 9, 9-13.
- Jomfru Marias lørdagsmesse.
Am. 9, 11-15. Mt. 9, 14-17.
Norske Tidebønner uke 2.
14. SØNDAG i kirkeåret.
Sak. 9, 9-10. Rom. 8, 9.11-13.
Mt. 11, 25-30.
- Ferial.
Os. 2,16.17-18.21-22. Mt. 9, 18-26.
- Ferial. Hos. 8, 4-7.11-13.
Mt. 9, 32-38.
- Benedikt, abbed, Europas
vernehelgen.
Ordspr. 2, 1-9. Mt. 19, 27-29.
- Ferial. Hos. 11, 1.3-4.8-9.
Mt. 10, 7-15.
- Ferial el. Henrik.
Hos. 14, 2-10. Mt. 10, 16-23.
- Jomfru Marias lørdagsmesse el.
Kamillus av Lellis, prest.
Jes. 6, 1-8. Mt. 10,24-33.
Norske Tidebønner uke 3.
15. SØNDAG i kirkeåret.
Jes. 55, 10-11. Rom. 8, 18-23.
Mt. 13, 1-23.
- Ferial el. Vår Frue av Karmel.
Jes. 1, 10-17. Mt. 10, 34-11,1.
- Ferial. Jes. 7,1-9.
Mt. 11, 20-24.
- Jes. 10, 5-7.13-16.
Mt. 11, 25-27.

Arendal <i>St. Franciskus kirke</i>	Tyholmen Tlf. (041) 22 209	lørd.: 18.30 sond.: 8.00	11.00
Asker og Bærum <i>Mariakirken</i> <i>Eikeli katolske kirke</i>	Nyveien 17, Stabekk Tlf. (02) 53 77 35 Veståsen 18 Tlf. (02) 24 25 69	lørd.: 17.45 sond.: 9.00	11.00 10.00
Bergen <i>St. Pauls kirke</i> <i>Vår Frue Kirke</i>	Christiesgt. 16 Tlf. (05) 32 54 10 Nylandsvn. 31	lørd.: 19.00 sond.: 10.00 9.30	11.00
Bodo <i>St. Eysteins kirke</i>	Hernesvn. 22 Tlf. (081) 21 783	lørd.: 19.00 sond.: 11.00	
Drammen <i>St. Laurentius kirke</i>	Cappelensgt. 1 Tlf. (03) 83 20 19	lørd.: 13.00 sond.: 9.00	11.00
Fredrikstad <i>St. Birgitta kirke</i>	Kongensgt. 9 Tlf. (09) 31 14 38	lørd.: 9.00 sond.: 10.00	
	Messe lørdag kl. 19.00 untatt når intensivundervisning: kl. 12.30.		
Halden <i>St. Peters kirke</i>	Kristian V's pl. 1. Fra 1. nov. Tlf. (09) 18 11 68	lørd.: 17.00 sond.: 12.00	
Hamar <i>St. Torfinns kirke</i>	Torvgt. 113 Tlf. (065) 23 751	fred.: 18.30 sond.: 11.00	Ikke første fredag i
Hammerfest <i>St. Mikael kirke</i>	Salsgt. 52 Tlf. (084) 11 447	19.00	11.00
Harstad <i>St. Sunniva kirke</i>	Skolegt. 4 Tlf. (082) 63 696	lørd.: 17.00 sond.: 11.00	11.00
Haugesund <i>St. Josefs kirke</i>	Haraldsgt. 21 Tlf. (04) 72 31 95		11.00
Hønefoss <i>St. Theresias kirke</i>	Vesterngt. 5 Tlf. (067) 22 381		11.00
Kristiansand S. <i>St. Ansgar kirke</i>	Kirkegt. 3 Tlf. (042) 24 225	lørd.: 13.00 sond.: 9.30	11.00
Kristiansund N. <i>St. Eysteins kirke</i>	Flintegt. 5 Tlf. (073) 72 779		11.00
Levanger <i>St. Torfinns kirke og</i> <i>St. Eysteins sykehjem</i>	Jernbanegt. 29 Tlf. /076) 81 856 Tlf. (076) 81 855		11.00
Lillehammer <i>Mariakirken</i>	Weidemannsgt. 3A Tlf. (062) 52 550	sond.: 18.00	
Lillestrøm <i>St. Magnus kirke</i>	Romeriksgt.1 Tlf. (06) 81 28 85	9.00	10.30
Molde <i>St. Sunniva kirke</i>	Parkvn. 25 Tlf. (072) 51 467		11.00

R.I.P.
 Vår kjære medsøster
**SØSTER MARIA MAGDALENA
 VAN DER EYKEN**
 døde den 11 .mai
 i en alder av 95 år.
 Den avdøde anbefales
 til de troendes forbønn.
ST. FRANCISKUS SØSTRENE

*Snart går vi ut av tiden,
 og våre navn blir glemte,
 men, Gud, i din erindring
 er vi for evig gjemt.
 Det liv som blir til intet,
 er i din skaperhånd.
 I trygghet overgir vi
 til deg, o Gud, vår ånd.*

22 Liturgisk kalender Gudstjenester

			Dialogmesse	Høymesse
19. Jes. 26, 7-9.12.16-19. Mt. 11, 28-30.	Moss <i>St. Mikael's kapell</i>	Ryggevn. 24 Tlf. (09) 25 10 38	<i>lørd.:</i> 17.00 <i>sønd.:</i> 17.00	10.00
20. Ferial. Jes. 38, 1-6.21-22.7-8. Mt. 12, 1-8.	Narvik <i>Kristus Kongekirke</i>	Håreksgt. 82 Tlf. (082) 41 634		18.30
21. Ferial el. Laurentius av Brindisi, prest og kirkelærer. Mi. 2, 1-5. Mt. 12, 14-21. Norske Tidebønner uke 4.	Oslo <i>St. Olav domkirke</i>	Akersvn. 1 Tlf. (02) 20 72 26	<i>lørd.:</i> 19.00 <i>sønd.:</i> 9.30	11.00
22. 16. SØNDAG i kirkeåret. Visd. 12, 13.16-19. Rom. 8, 26-27. Mt. 13, 24-43.	<i>St. Hallvard kirke</i>	Enerhauggt. 4 Tlf. (02) 67 23 83	9.30	11.00
23. Ferial el. Birgitta, ordenssøster. Mik. 6, 1-4. 6-8. Mt. 12, 38-42.	<i>St. Dominikus kirke</i>	Neuberggt. 15 Tlf. (02) 43 07 71	9.00	11.00
24. Ferial. Mik. 7, 14-15.18-20. Mt. 12, 46-50.	<i>Jesu Hjerte kapell</i>	Ullernchausséen 52 Tlf. (02) 50 91 91	9.00	
	<i>Grefsen kapell</i>	Glads vei 23 Tlf. (02) 15 38 90	9.00	11.00
	<i>Lunden kloster</i>	Øvre Lunden 5 Tlf. (02) 64 18 20	<i>lørd.:</i> 18.00 <i>sønd.:</i>	10.00
	Porsgrunn <i>Vår Frue kirke</i>	Olavsgt. 19 Tlf. (035) 50 793	<i>lørd.:</i> 18.00 <i>sønd.:</i>	11.00
	Stavanger <i>St. Svithun</i> <i>Katolske kirke</i>	Dronningensgt. 8 Tlf. (04) 52 55 34 og 52 58 09	<i>lørd.:</i> 19.00 <i>sønd.:</i> 9.30	norsk messe engelsk messe 11.00 høymesse 13.00 Vietnamesisk messe en gang i måneden Polsk messe en gang i måneden Vennligst ring til sokne- kont. angd. datoer 18.00 fransk messe
	Stord <i>Den Hellige Ånds kapell, Skyttarhaugvn. 12</i> Høymesse hver 2. søndag kl. 11. Nærmere opplysninger: tlf. (054) 11 230			
	Tromsø <i>Vår Frue kirke</i>	Storgt. 94 Tlf. (083) 84 277	<i>lørd.:</i> 19.00 <i>sønd.:</i>	11.00
	Trondheim <i>St. Olav kirke</i>	Schirmersgt. 1 Tlf. (07) 52 12 14	9.00	11.00
	Tønsberg <i>St. Olav kirke</i>	Botnegt. 22 Tlf. (033) 11 949		11.00
	Voss <i>St. Olavs kapell</i>	Finnesvegen 57 Tlf. (05) 51 25 10		Etter avtale
	Ålesund <i>Vår Frue kirke</i>	Kviltunvn. 6B Tlf. (071) 37 558	<i>lørd.:</i> 17.00 <i>sønd.:</i> 8.30	11.00

Stiklestad kirke
28. juli - kl. 22.00

OLAVSVAKE

gregoriansk completorium

Kan kombineres med
 SPELET OM HEILAG OLAV
 samme kveld.

OLSOK PÅ STIKLESTAD
1990

BEGRAVELSESBYRÅER

T.S. JACOBSEN-
GRUPPEN
ULLEVÅLSVEIEN 1

TELEFON * (02) 20 79 05
 20 62 02—11 15 61
 Telefax 20 70 04

Neste nummer utgis 17. juli. Signerte artikler står for forfatterens egen regning.

Ansvarshavende redaktør: Unni Klepper Joynt

Faste medarbeidere:

Mette Andrésen o.p.

Hanne Berentzen

Liv Greni

Albert Raulin o.p.

Gunnel Vallquist

ISSN 0802-6726

Akersveien 14, 0177 Oslo 1

Redaksjon: Tlf. (02) 20 72 48

Ekspedisjon: Tlf. (02) 20 72 26

Årsabonnement (Norge): kr. 195, –

Øvrige europeiske land: kr. 220, –

Andre verdensdeler: kr. 230, –

Annonser 19 dager før utgivelsesdagen.

Bankgiro 6022.20.13073. Postgiro 2 04 64 80

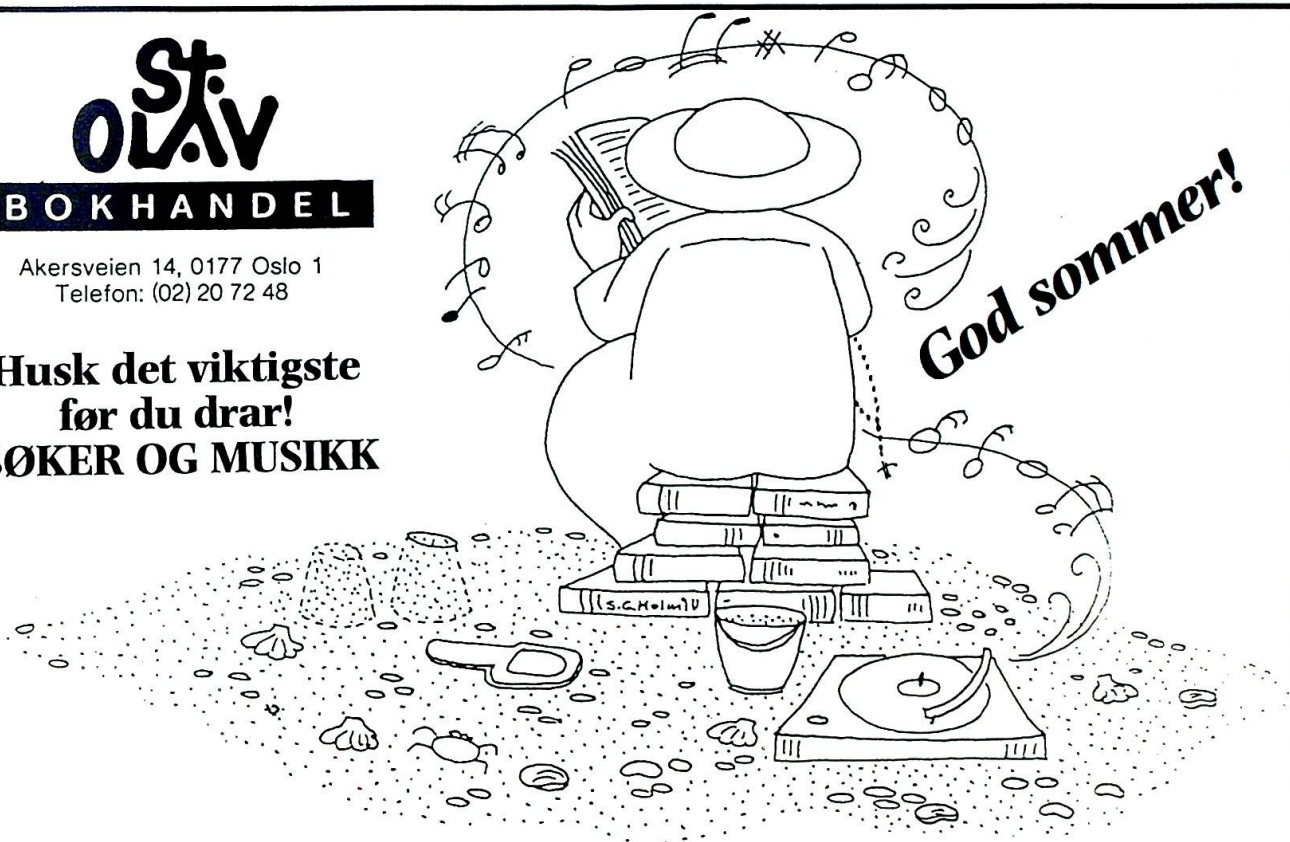
23

**St.
OLAV**

BOKHANDEL

Akersveien 14, 0177 Oslo 1
Telefon: (02) 20 72 48

**Husk det viktigste
før du drar!
BØKER OG MUSIKK**

God sommer!

SOMMERTID 18.06 – 20.08

Mandag – fredag: kl. 9.00 – 16.00

Torsdag: kl. 9.00 – 16.30

Lørdag: kl. 9.00 – 13.00

*Benytt anledningen til et besøk når du er i Oslo,
du finner oss også i Nordenfjeldske Kunstindustri-
museum under Olavsdagene i Trondheim.*

**TRENGER
DU TRYKKSAKER?**

Kontakt

SATS + PASTE A/S

Prof. Birkelandsv. 24 c, 1081 Oslo 10

Tlf.: (02) 30 04 16 – 30 84 53

A / S NORSKE S-H ELL

Leverandør av oljeprodukter til de fleste katolske institusjoner.

BESTILLING (02) 66 59 00 – SERVICE (02) 66 58 60 – 66 58 61

Fra en konvertitt:

GUD MÅ VÆRE KATOLIKK. . .

Jeg møtte Kirken i litteraturen. Som ung gutt leste jeg Sigrid Undset og andre som med tydelighet sto i et forhold til Gud jeg ikke kunne fatte, oppvokst som jeg var med luthersk kristendom på skolen og holdninger ellers som gjorde det klart at man var enten eller: "personlig kristen" eller dømt til et evig helvete.

Med andre ord at mine utmerkede, men agnostiske foreldre ville gå forta, og at jeg, med mindre jeg hørte på predikanten i statsmenigheten og aksepterte min bunnløse ondskap og ellers fordervede natur - ville følge etter. Denne forkynnelse ga resultater: Jeg følte meg støtt, ja fornærmet. Og forlot dette miljøet fast bestemt og overbevist om at kirke, tro og lære var noe for de få og svake. Ond følte jeg meg i hvert fall ikke.

Det gjorde ikke mine venner heller. Miljøet i den aktuelle menighet oppløste seg etterhvert som alderen la på seg og ungdomspredikanten ble heftigere og heftigere. Det fortvilende var at valget tidlig på 1960-tallet var bare "eller": dans, kinobesøk og hyttetur

med jenter. Alene sigarettøking var suspekt syndig, en øl var første steg mot kanten. Og jeg begynte med begge deler, for ikke å snakke om. . .

Uten Gud, han var jo protestant og talte et språk jeg ikke forsto. Skillet mellom dem som trodde og oss andre ble ikke mindre av den grunn; gamle vennskap utviklet seg til perifere bekjenskaper, nye ble inngått med andre troløse. Uten at noen følte seg mer ond enn dem som var blitt igjen. Heller tvert om; jeg følte meg i hvert fall verdigere som kunne ta egne avgjørelser, ta ansvar for det jeg mente var rett og riktig.

Så tok jeg fatt på livet helt på egen hånd, stadig uten et bevisst forhold til Gud. Det gikk ikke alltid like bra. Jeg manglet den målestokk troen er, fant jeg siden ut, og som setter mennesket i stand til å leve i et forhold, men der og da var det umulig for meg å tro på en Gud man først måtte frykte.

Jeg kunne og ville ikke ta imot en slik skremmende gave. Og så var jeg jo bare et menneske, full av feil og mangler, ute av stand til å leve opp til kravene jeg opplevde at protestantisk kristenliv stilte.

Jeg ruslet heller videre. Opp-tatt av Gud, men som sagt. . . Da møtte jeg Kirken igjen, først i utlandet, så i Norge. Og oppdaget at Don Camillo og St. Pauls menighets Michel Beckers begge var virkelige, at jeg som den jeg var, kunne søke Gud på mine premisser: Jeg kunne be om troens gave, jeg kunne leve som menneske fordi Gud hadde skapt også meg i sitt bilde, og følgelig hadde jeg min egen verdighet, uansett tro eller ikke tro.

Jøss, Gud må være katolikk! tenkte jeg. Begynte å lese hos daværende sogneprest Beckers og fikk langsomt erfare i bønn, messe og sosialt fellesskap at jeg hadde vært sannheten nær allerede i mine første møter med Kirken i litteraturen. Og det skrev jeg til biskopen da konversjonen skulle bli et faktum foran påsken 1979: Gud ER katolikk.

Ifølge kilder som står ham nær, skal den gode Gran da ha dratt på smilebåndet. Og sagt at konvertitten gjerne er katolikk i syv år før hun eller han blir kristen.

Måtte han få rett!

*Asbjørn Bergthun
(Fra St.Pauls menighetsblad)*